AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

"Tevynė" 807 W. 30th St.

No.50 Vol.III. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 14 d. Gruodžio (Dec.), 1916 m. 4 cents per copy Metas III.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Teutonai Paēmē Bucharestą; Rumunų Nuostoliai Siekia 412,000.

Didesnē pusē Rumunijos užimta. 70,000 rumunų paimta nelaisvēn į 9 dienas. Rumunai neteko 500 kanuolių. Graikija priešinas sąjungiečiams ir grąsina jiems karę. Anglija suteikia kuone neapribuotą galę naujam premierui. Vokiečiai uždējo didelius mokesčius Rumunijos miestams. Šaukiama Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos parlamentų nepaprasti posēdžiai del apkalbējimo taikos.

Karēs Bēgis.

111 dienų nuo stojimo karēn, Rumunija jau buvo netekus savo sostinēs ir didesnēs pusēs savo teritorijos, apie 50,000 ketvirtainių myliių. Vokiečiai ir jų talkininkai džiaugēsi už tai kad buvo paēmę jau ketvirtą sostinę nuo pradžios karēs (Bruxelles, Belgijoj; Belgrade, Serbijoj; Cettigne, Juodkalnijoj; Bucharestas, Rumunijoj;). Sulyg teutonų pranešimo, nuo pradžios karēs rumunai jau turējo 412,000 nuostolių, kurių nuo 112,000 iki 140,000 buvo nelaisvēn paimti. Vokiečiai, užimdami žingiausią pusę Rumunijos, įgijo daug pinigų, nes uždējo milžiniškas mokestis ant nelaimingos šalies; įgijo puikius aliejaus —ižbalo laukus ir tiek įvairių javų, kad bado žmēkla, kuri lyg šiol vis baugino teutonus, yra prašalinta visiškai. Rumunai skelbia, kad sunaikino žibalo šulinius, bet tas tai tik laikiniai; teutonai juos tuoj pasitaisys.

Paēmę Bucharestą, teutonai - turkai - bulgarai žengia skubiai pirmyn; rumunai tuo tarpu, netekę dvi dalis savo kariumenēs nuo pradžios karēs, negali atsilaikyti, nors ir rusų gelbiami. Sakoma, kad jie trauksis net 120 myl. į rytus Bucharesto, ant Galatz, ir tenai užims naują frontą nuo Dunojaus iki Karpatų, tik 80 mylio ilgio.

Patįs vokiečiai pripažysta, kad rumunai narsiai kovoja, bet sako kad jie buvo blogai prisirengę ir negavo atsakančią pagelbą; taipgi, neturējo gerų vadų. Paskutiniai rumunų manievrai pirm Bucharesto pasidavimo buvo tikrai paiki, ir davē teutonams progą paimti nelaisvēn didelį dalį kariumenēs.

Žinios iš nekurių sąjungiečių šaltinių sako, kad tai nieko, kad Rumunija ir užimta; sąjungiečiai vis tiek laimēs. Kiti pranešimai netaip nepaisančiai kalba; rusai paveizdan sako, kad reikia skubiai atimtį užimtąją dalį Rumunijos, nes kitaip [illegible] blogai; teutonams, karui apsidrutinus Rumunijoj, [illegible] bus išvaryti. Dar [illegible] pranešimai i[illegible] teisina ru[illegible] iseki[illegible] kydatino [illegible] stoti karēn ateinančiame kovo mēnesyje, nes prieš tai sąjungiečiai negalējo dastatyti jiems atsakančiai naujų kanuolių, o rumunų senos kanuolēs, vokiečių padirbtos, negalējo vartoti sąjungiečių dastatytą amuniciją. Kitokos amunicijos rumunai mažai turējo.

Kaip ten nebutų, visgi netekimas pusēs Rumunijos negali gero atnešti sąjungiečiams. Ir reikia stebētis, ką sąjungiečiai veikia; jeigu negalējo sulaikyti teutonų Rumunijoj, tai rodos bent pasinaudotų proga, kada teutonų atida ypač atkreipta Rumunijon, sumušti juos ant kitų frontų. Bet iš tikrųjų, jie nieko neveikia; jau kelinta sąvaitē tik, kaip praneša, kad blogas oras trukdo veikimą, tad tik artilerijos šaudymasis tebeina arba visai svarbos neturinti pēstininkų susirēmimai. Tiesa, rusai vis bando užpuolimus daryti Karpatuose, o serbai bei kiti talkininkai neva kovoja šiek tiek Monasnastir apielinkēje; bet pasekmēs viso to yra labai mažos. Vokiečiai, tuo tarpu, yra įgiję lyg naujų spēkų ačiu ju pasisekimams, ir kovoja stebētinai smarkiai.

Graikija, kuri taip ilgai nusilenkē sąjungiečiams, matydama jų nepasisekimus ir gundoma vokiečių, pradējo drąsiai priešintis; neįbaugin ta paskelbimu blokados, ji stačiai paskelbē, kad neišpildys jokių naujų sąjungiečių reikalavimų ir jeigu tie dar toliau ant jos užpuldinēs, tai paskelbs jiem karę. Pačioj Graikijoj tuo tarpu yra didelis sumišimas, ir žiauri kova tebeina tarp ištikimų karaliui graikų ir tarp revoliucijonierių, Venizelos pasekējų, kuriuos graikų valdžia be mielaširdystēs persekioja. Koks bus galas šiam žingeidžiam dalykų stoviui, tuo tarpu dar negalima atspēti.

Karēs dovanos.

BUCHARESTAS PUOLĒ.

Berlinas, gruod. 6 — Teutonai ir bulgarai užēmē Rumunijos sostinę Bucharestą; Ploechti, svarbus gelžkelių centras 36 mylios į šiaur - vakarus nuo Bucharesto, ir miestelis Sinaia, kur randasi karaliaus vasar-namis taipgi paimta. V[illegible] kai[illegible] mai ant pietinio fronto ačiu upēs užimti. Ant gelžkelio į šiaur- vakarus Bucharesto, didelis sandēlis kviečių, kurį anglai buvo nupirkę, papuolē į teutonų rankas.

Londonas, gruod. 6 — Iš rusų pranešimų matyt, kad rusai - rumunai nē nebandē ginti sostapilį.

Užēmimas Ploechti turi beveik didesnę svarbą, negu užēmimas Bucharesto, nes Ploechti randasi viduryje didelio žibalo rajono Prahova klonyje. Jeigu rumunai ne galējo sunaikinti žibalo šulinius mašineriją, bei sandelius, teutonai čionai rado grobį turinti neapsakomai didelę vertę. Prieg tam jie gręsia čionai didelį pavojų rumunų antrai armijai, kurį gal negalēs išsprukti iš priešų nagų. Sakoma, kad rumunai tol trauksis iki galēs pasidaryti sau trumpą frontą [illegible] tarp Karpatų ir Dunojaus, kur jie galēs lengviau gintis ir kur rusų padrutinimai galēs skubiai pributi.

NUSKANDINO FRANCUZŲ KARĒS LAIVĄ.

Londonas, gruod. 6 — Vokiečių submarinas nuskandino francuzų kanuolinį laivą Surprise, netoli Madeira salos, Atlantiko vandenyne. 34 igulos narių žuvo.

Submarinas bombardavo miestą Funchal per dvi va[illegible] užmušē apie 30 žmonių; taipgi sutorpēdavo 2 garlaiviu užmušdamas keletą portugalų jureivių.

Sala Madeira priklauso Portugalijai, kuri jau seniai stojo karēn ant sąjungiečių pusēs, bet nedalyvauja karēje aktyviškai.

Submarinas tik tada pasitraukē, kuomet Funchalo (Madeiros viršiausio miesto) tvirtovē pradējo smarkiai šaudyti į jį.

TURKAI PAĒMĒ 3600 RUMUNŲ.

Konstantinopolis, gruod. 6 — Turkai oficijaliai praneša, kad jų kariumenē, kuri kovoja į šiaurę Dunojaus (t. y. Rumunijoj), paēmē 3600 priešų kareivių ir 60 oficierių nelaisvēn. Taipgi tris baterijas lengvų kanuolių.

SUMIŠIMAS GRAIKIJOJ.

Paryžius, gruod. 6 — Baisus sumišimas viešpatauja Athenuose, ir abelnai visoj Graikijoje. Sąjungiečių ambasadoriai paliepē visiem savo tautiečiam apleisti Graikiją. Visa francuzų kolonija jau apleido Athenus vakar. Kiti sąjungiečių pavaldiniai kraustosi.

Visoj Graikijoj areštuojama pasēkējai buvusio premiero Venizelos. Athenuose, karališka armija ir rezervistai pastatē barikadus gatvēse. Athenų prieplauka Piraeus yra sąjungiečių kareivių rankose. Trijuose Graikijos miestuose, rezervistai apskelbē lyg ir pogromą Venizeloso pasekējams, ir ketina juos visus išskersti. Šiuose miestuose, Larissa, Trikala ir Volo, rezervistai apiplēšē daugybę krautuvių taipgi ir abelnai labai išgązdino žmones.

Athenuose, graikų karališki kareiviai apiplēšē Venizeloso namą; nekurie žymus venizelistai buvo nužudyti.

APSKELBĒ BLOKADĄ GRAIKIJAI.

Paryžius, gruod. 7 — Sąjungiečiai apskelbē blogadą Graikijai prasidedant nuo 8 d. gruodžio.

Athenai. Sakoma, kad Graikija gali išlaikyti apgulimą (blokadą) vos 20 dienų.

6 d. gruodžio, sąjungiečių ministeriai (pasiuntiniai) aplankē Graikijos užsienio dalykų biurą ir reikalavo išaiškinimo Graikijos kariško judējimo. Rusų kolonija iš sikraustē iš Athenų 7 d. gruodžio, vien italų kolonija liko.

Anglai ir francuzai uždraudē graikų laivam išplaukti iš Anglijos bei Francijos portų.

Athenai. Amerikonų, holandiečių ir išpanų pasiuntiniai protestavo prieš graikų blogą pasielgimą su venizelistais. Ant šio protesto. Graikijos va[illegible] atsakē, kad venizelistai [illegible] avdējai tautos, ir ka[illegible] negalē jo sulaikyti kareivių ir taip žmonių nuo atkeršijimo šiem išdavikam. Pati valdžia geidžia teisingai pasielgti su venizelistais.

APVAIKŠČIOJA BUCHARESTO PUOLIMĄ.

Berlinas, gruodžio 7 —Vakar berliniečiai apvaikščiojo Bucharesto puolimą su tokiom pat iškilmēm , kaip laimējimus ant rusų fronto, praeitą metą. Budinkai buvo aprēdyti vēliavom ir restauracijos bei gatvēs buvo pilnos žmonių giedant patrijotiškus himnus.

Laikraščiai šio miesto kalba apie puolimą Bucharesto, kaipo turintį didelę svarbą politikoej. "Lokal Anzeiger" net abejoja ar Rumunija kada vēl bus savistovi valstybē.

RUMUNAI BĒGA Į RYTUS.

Londonas, gruod. 7 —Rumunų kariumenēs traukiasi greitai į rytus, išilgai 3 gelžkelių. Jas dar vis gręsia apsupimas. Greičiausia kad rumunai nestos traukiasi iki pasieks Galatz, 120 myl. į rytus Bucharesto, kur jie turēs siaurą frontą, nes tenai tarp Dunojaus ir Karpatų yra tik 80 mylių.

Teutonai praneša, kad vakar paēmē 106 oficierių ir 9100 kareivių nelaisvēn. Jie išgiria pasidarbavimą austro-vengrų, bulgarų ir turkų kareivių.

RUMUNAI SUGADINO ŽIBALO ŠULINIUS.

Londonas, gruod. 7 — Čionai kalbama, kad puolimas Bucharesto neturi svarbos iš kariško atžvilgio bet gal turēs didelę morališką ir politikinę įtekmę.

Rumunų armija, nors didelius nuostolius turējo yra vienok dar stipri; rumunam pasisekē sugadinti žibalo šulinius ir išgabenti daug grudų iš sandēlių kurie vēliau pateko teutonams.

VOKIEČIAI PAĒMĒ 18,000 RUMUNŲ.

Londonas, gruodžio 8 — Vokiečiai, greitai besivydami rumunus jau kuone apsupo rumunų kariumenę kalnuose. Vakar jie paēmē suvirš 9000 nelaisvių o šiandien kitus 9000 kartu, su 26 kanuolēm.

FRANCUZŲ KARĒS LAIVAS ŽUVO.

Paryžius, gruod. 8 — Nieko nebuvo girdēti nuo francuzų mušio laivo Suffren nuo tada, kad jis išplaukē iš prieplaukos 24 d. lapkričio ir francuzų ministerija mano kad Suffren žuvo su visa įgula, t. y., 18 oficierių ir 700 jureivių.

Suffren buvo 12,750 tonų ir buvo pabudavotas 1900 mete.

NAUJAS RUSŲ ANTPUOLIS.

Londonas, gruod. 8 —Gauta pranešimas iš Petrogrado, kad rusai pradējo naują ant puolį Karpatuose. [illegible] pranešta, ka[illegible] rusai sutraukia visas g[illegible] jiegas [illegible]dant atimti Bu[illegible]restą [illegible] ir visą užimtąją Rumunija nuo teutonų. Rusai supranta, kad jeigu teutonai gaus progą apsidrutinti Rumunijoj iki pavasariui, patiems rusam gręs didelis pavojus.

RUSAI VERŽIASI Į VENGRIJĄ.

Petrograd, gruod. 9 — Rusai praneša, apie pasisekimus įvairiose vietose. Aplink Putna klonį, Rumunijoj, jie atēmē du kalnu nuo priešų ir paēmē 500 iš jų nelaisvēn apart daugybēs karēs grobio.

Į šiaurę Dorna Watra, rusai nustumē austrų liniją žymų tolį atgal.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2 00—— Pusei Metų - - - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50—— Pusei Metų - - - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00—— 6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50—— 6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Cents per Copy.

PAĖMĖ 70,000 RUMUNŲ Į 9 DIENAS.

Londonas, gruod. 9 —Teutonų kariumenės nuo 1 gruodžio, paėmė 70,000 rumunų nelaisvėn ir 184 kanuolių, ir 120 kulkasvaidžių, sako Berlinas. Grobį negalima nė suskaityti. Rumunai, nors narsiai kovoja, negali niekur atsilaikyti prieš teutonus.

NAUJI VOKIEČIŲ ŠARVUOTI AUTOMOBILIAI.

Berlinas, gruod. 9 — Netrukus po atvykimo anglų šarvuotų „tankų" ant Somme fronto, vokiečiai pabaigė dirbti naujos rušies šarvuotus automobilius, kurie yra daug geresni už anglų.

Šie automobiliai yra apie 25 pėdų ilgio ir turi ratus pėdos pločio. Automobiliai turi 100 arklių jiegas ir nesibijo kanuolių bei kulkasvaidžių; jų kulkasvaidžiai veikia į visas puses. Anglų šarvuoti automobiliai yra labai povalųs o vokiečių gali eiti net 25 myl. į valandą.

Pirmynėjime ant Bucharesto, šie automobiliai labai daug pagelbėjo vokiečiams.

RUMUNAI PRADĖJO OFENSYVĄ.

Londonas, gruod. 10 — Iš Petrogrado pranešama, kad į šiaur-rytus Bucharesto, rumunai pradėjo ofensyvą prieš teutonus, išilgai kelio einančio nuo Ploesti į Buzeu; rumunai neva šiek tiek nustumė priešus atgal.

Išilgai Rumunijos - Transylvanijos rubežiaus, rusai progresuoja.

Į piet- rytus Bucharesto, bulgarų kariumenė perėjo per Dunojų tarp Silistria ir Tčernavodą Bulgarai nori pagauti rumunų besitraukiančią kariumenę iš užpakalio.

RUMUNŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 412,000.

Berlinas, gruod. 10 —Nuo įstojimo karėn, Rumunija turėjo į 412.000 nuostolių. Apie 6-ta dalis rumunų kariumenės t. y., 112,000 yra nelaisvėje o 300,000 buvo sužeisti ar užmušti.

Vokiečių nuostoliai buvo stebėtinai lengvi.

NUSKANDINO 8 LAIVUS.

Londonas, gruod. 10 — Šiomis dienomis vokiečių submarinai nuskandino 8 priešų ir neturalių šalių laivus; du norvegų, 1 išpanų o likusius anglų.

Vienas anglų laivas, Caledonia, 9223 tonų, buvo, nuskandintas, kuomet bandė nudurti submariną. Vokiečiai paėmė laivo kapitoną nelaisvėn ir gal jį nušaus kaip nušovė kapitoną Fryatt, kuris taipgi bandė nudurti submariną.

NUSKANDINO 16 AMUNINICIJOS LAIVŲ..

Berlinas, gruod. 10 — Sulyg pranešimų iš Stockholmo, vokiečių submarinai nuskandino 16 amunicijos laivų Arktiko vandenyne. Laivai keliavo Rusijon.

GRAIKAI PRIEŠINASI SĄJUNGIEČIAM.

Londonas, gruod. 10—Gauta pranešimai (nors nepatvirtinti) kad Graikija pranešė centralinėm valdybom ir sąjungiečiam, kad ateityje, ji bus pilnai neutrališka, ir neišpildys jokių sąjungiečių naujų reikalavimų. Jeigu sąjungiečiai norėtų ją priversti, ji apskelbs jiem karę.

Toliau pranešta, kad sąjungiečiai yra pasiryžę, jeigu tas butų reikalinga, numesti karalių Konstantiną ir pasodinti ant sosto Princą Petrą, 8 m. amžiaus sunų Graikijos princo Jurgio ir paskirti poną Venizelosą regentu.

PERĖJO PER JALOMITZA UPĘ.

Londonas, gruod. 11 —Teutonų kariumenė perėjo per raistus ir upę Jalomitza, 35 myl. nuo Buzeu. Berlinas praneša, kad keleta tukstančių daugiau rumunų buvo paimta nelaisvėn.

Nežiurint sugadintų tiltų ir nuolatinio lytaus, teutonai visur pirmyn žengia.

Daugiau bulgarų kareivių perėjo per Dunojų ties Turtukai.

Pusiau oficijalės žinios iš Berlino praneša, kad teutonai ir jų talkininkai lyg šiol paėmė net 140,000 nelaisvių ir 500 kanuolių.

DIDIS MUŠIS TIES MONASTIR.

Paryžius, gruod. 11 — Netoli nuo Monastir tebeina didelis mušis nežiurint blogo oro. Teutonai - bulgarai smarkiai priešinasi, vienok francuzai juos atgal nustumė arti mylią. Mušis dar nepasibaigė.

KOVOJAMA 45 MYL. NUO BUCHARESTO.

Londonas, gruod. 12 —Rusai - rumunai pradėjo labiau priešintis užpuolikams, apie 45 myl. į rytus Bucharesto. Petrogradas praneša, kad teutonai pradėjo atitraukti dalį savo kareivių iš Rumunijos ir siunčia juos į kitus frontus.

Teutonai praneša, kad jie paėmė dar 10,000 rumunų nelaisvėn ir užėmė miestelius Urziceni ir Mizil.

TEUTONAI SIULO TAIKINTIS.

Berlinas, gruod. 12 — Parlamentai Vokietijos, Austrijos-Vengrijos ir Turkijos, laikė nepaprasto posėdžio, nutarė siulyti sąjungiečiams kad taikytųsi. Tada Vokietijos kancleris, Dr. von Bethmam — Hollweg, varde visų teutonų ir jų talkininkų atsišaukė į popiežių ir neutrales šalis ir prašė jų, kad pasidarbuotų del įvedimo taikos. Jeigu sąjungiečiai atmestų šiuos paisulinimus taikos, tai vokiečiai ir jų talkininkai yra pasiryžę kovoti lyg paskutiniam, ir kovoti taip žiauriai, kaip dar nebuvo kovota šioj karėje. Kaltė tolesnio praliejimo kraujo stovi vien ant sąjungiečių pečių.

Vokiečiai sako, kad lyg šiol, visa pasaulė matė, kad vokiečių yra viršus; ateityje vokiečiai irgi nepasiduos, Bet nenorėdami daugiau lieti kraujo nenorėdami toliau matyti didžio vargo ir žuvimo civilizacijos, nenorėdami visiškai nubiedninti Europą, vokiečiai pasiryžo taikintis, siulydami priešams kuo geriausiai galimas išlygas.

Washington. Vokietijos ambasada sako, kad išlygos teutonų gal bus sekančios:

Pirma — Belgija vėl savistovi ir neutrališka, kaip pirmiau.

Antra — Vokietija sugražins Francijai visą jos užimtą teritoriją išskyrus Alzaciją- Lotaringiją, kurios kaip ir pirmiau priklausys Vokietijai.

Trečia — Lietuva ir Lenkija turės buti **savistovios. karalystės.**

Ketvirta — Bulgarijai bus sugražinta visa teritorija atimta nuo jos antroje Balkanų karėje. Viskas kitas Balkanuose bus taip kaip prieš karę.

Penkta — Visos užimtos Vokietijos kolonijos išskyrus Kiauchiau, Chinijoj, bus sugražintos jai.

Šešta — Italai ir rusai sugražins Tustrijai tasias iš jos teritorijas kurias jie turi užėmę.

Septinta. — Turkija pasiliks sau Konstantinopolį.

Londonas, Anglijos spauda priėmė teutonų pasiulijimus su pasityčiojimais.

Laikraščiai sako, kad pasiulijimas nėra nuoširdus, ir kad Vokietijai ir jos talkininkėm vienok [illegible] ne taip puikiai sekasi [illegible] nuduoda. Kad nekal[illegible] atis su Vokietija jokiom sąlygom, kolei Vokietija nėra sumušta, kolei ji mano kad jos viršus. Prieg tam, sulyg tų sąlygų, teutonai ir jų talkininkai visai nieko nepralaimėtų o nuo Rusijos ir Serbijos butų atplėšta dideli šmotai žemės.

Iš Visur.

KANADIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Ottawa, Ont. . (Kanada). Per 6 mėnesius nuo birželio iki pabaigai lapkričio, kanadiečių nuostoliai, užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais, siekia 45,565.

JAVAI GERAI UŽDERĖJO FRANCIJOJ.

Paryžius. Abelnai imant, javai neblogai uždėrėjo Francijoj šiemet. Kviečių šiemet uždėrėjo apie 8 milijonai bušelių mažiau negu praeitą metą, bet kitų javų daugiau uždėrėjo. Avižų šiemet užaugo septinta dalis daugiau negu 1915 mete.

RUMUNIJA TURI MOKĖTI DIDELĘ KONTRIBUCIJĄ.

Londonas. Vokiečiai jau pradėjo reikalauti didelių karės mokesčių iš Rumunijos miestų, kurie pakliuvo į vokiečių rankas.

Miestas Craiova, kuriame randasi tik 25,000 gyventojų, turi užmokėti 10 milijonų dolerių, taip kad kiekvienam gyventojui išpuola po 190 dolerių. Bucharestas kuris turi apie 350,000 gyventojų turi užmokėti pagal žmonių skaičiaus dvigubai daugiau, kone po 400 doleių nuo kiekvieno gyventojo.

Kuone pusė Rumunijos, dabar randasi vokiečių rankose. Užimtame plote randasi skaitlingiausiai apgyventos Rumunijos provincijos.

KAIZERIS SUTEIKĖ HINDENBURGUI DIDĮ GELEŽIES KRYŽIŲ.

Berlinas. Imperatorius Wilhelmas suteikė Fieldmarshalui von Hindenburgui didį geležies kryžių, ant kurio yra atspausta ištisas kaizerio laiškas. Tame laiške kaizeris išreiškia dėkingumą už pasisekimą Rumunijoje nuo savęs ir nuo visos savo vokiečių tautos.

VON HINDENBURGAS APIE KARĖS PADĖJIMĄ.

Centralis štabas. centralinių viešpatysčių. Iš pasikalbėjimo su fieldmaršalu, von Hindenburgo karės korespondentas von Wiegand praneša, kad tarp ko kito Hindenburgas pasakė:

"Rumunijoje mums sekasi konopuikiausiai. Pirma pusė trečiojo karės meto atneša Vokietijai vien pasisekimus ir geras pasekmes. Mes ėsame užganėdinti praėjusiais metais, užganėdinti ir dėkingi, ir neturime jokios baimės kas link ateities".

Pagal Hindenburgo žodžių sąjungiečių nuostoliai siekia: 15,000,000 milijonų užmuštais, sužeistais ir paimtais nelaisvėn. Vokietijos ir jos talkininkų nuostoliai gbuvę ir-gi nemaži, bet vokiečiams ėsą užteks kareivių iki karės pabaigos. Kas link taikos, von Hindenburgas pasakęs, kad vokiečiai del išvengimo tolimesnės žmonių skerdynės ir bereikalingo kraujo lėjimo, yra pasirengę taikintis, jei sąjungiečiai sutiktų taikintis.

ANGLIJA SUTEIKIA DIDELĘ GALE PREMIERUI.

Londonas. Naujas Anglijos ministerių kabinetas jau sutvertas. Ponas Bonar Law neapsiėmė buti premieru, tad ta vieta teko karės ministeriui, ponui David Lloyd - George.

Naujas premieras turės tokią galę, kokią jokis Anglijos premieras dar niekad neturėjo. Jis, tuo tarpu, bus tikras Anglijos valdonas. Jis, su pagelba dvėjų ar trijų kitų ministerių, kurie sudarys Anglijos karės kabinetą, diriguos karę maž daug del visų sąjungiečių. Ir sakoma, kad Lloyd-George ketina daug veikliau vesti karę negu pirmau buvo vedama. Anglija rodos yra pilnai užganėdinta nauju kabinetu.

DEUTSCHLAND PRIBUVO VOKIETIJON.

Berlinas. Vokiečių prekybinis submarinas Deustchland sugrįžo namon 10 d. gruodžio, atlikdamas kelionę per Atlantiką į 19 dienų. Tai jau antrą kartą, kad Deutschland pasekmingai atliko kelionę ten ir atgal tarp Amerikos ir Vokietijos.

1000 ŽUVO EKSPLOZIJOJ.

Berlinas Gauta žinia, kad didelė ekspliozija, kurios priežastis nėra žinoma atsibuvo rusų amunicijos dirbtuvėje ties La Safannaja. 1000 darbininkų žuvo ir dirbtuvė buvo visai sunaikinta.

NENORI SUGRĮŽTI VOKIETIJON.

Londonas. Anglija ir Vokietija sutiko apsimainyti civiliškiais nelaisviais virš 45 m. amžiaus. Vokietija sugrąžins 700 anglų o Anglija 4000 vokiečių; tik 2200 vokiečių nori sugrįžti namon. Kiti geidžia velyk važiuoti į Suv. Valstijas.

Rusija ir Vokietija taipgi mainysis civiliškiais nelaisviais.

Rusai pasiųs namon į 100,000 Vokietijos pavaldinių. Vokiečiai turi daug mažiau rusų.

GELŽKELIŲ BUDAVOJIMAS RUSIJOJ.

Sakoma jokioj šalyje nebudavojama gelžkelių taip greitai kaip Rusijoj. Paskučiausiu laiku, rusai pabudavojo 1,220 mylių ilgio gelžkelį, su dubeltava kelio linija, nuo prieplaukos Alexandrovsk iki Petrogradui. Gelžkelį pabudavojo į 6 mėnesius, Ant jo dirbo 10,000 vyrų daugiausiai prasikaltusieji (kaliniai).

Didis Sibiro gelžkelis, 5,527 mylių ilgio buvo pabudavotas į aštuonis metus. Ši gelžkelio linija eina per tyrus, per miškus. [illegible] kalnus ir randasi tokiame klimate, kur per 6 mėnesius kas met, žemė yra taip įšalus, kad yra kieta kaip granitas. Sibiro gelžkelis lėšavo 140 milijonų dolerių ir nuo pastatymo, dar 22 milijonai buvo išleisti ant jo pagerinimo.

Iš Amerikos.

AKTORIAI STREIKUOS.

New York. Vaudevilio, aktoriai visoje Amerikoje ketina išeiti ant streiko. Jie nori gauti geresnes darbo sąlygas.

APVOGĖ BANKĄ.

Muskogee, Okla, Keturi maskuoti vyrai užrakino kasierių Farmers Lake Bankos bankspintyje, ir pavogę $15,000 pabėgo automobiliuje.

SIUVĖJAI STREIKUOS.

New York. Manoma, kad streikas 60,000 siuvėjų yra neišvengiamas ir bus apskelbtas, bile dieną. Darbdaviai atsisako pakelti mokestis ir taip spaudžia darbininkus, sako unijų vadai, kad kurkas daugiau darbo atliekama į 48 val. negu pirmiau per 54. Tas atsiliepia ant darbininkų sveikatos.

800 LAIKRAŠČIŲ NUSTOJO ĖJĘ.

San Francisco. Californijos spaudos draugija paskelbia, kad iš priežasties didelio popieros pabrangumo, 800 mažesniųjų laikraščių Suv. Valstijose sustojo ėję.

ANGLIŲ KAINA SUMAŽĖJO.

New York. Kaip tik prasidėjus valdžios tyrinėjimui priežaščių augštų pragyvenimo kainų, kietieji angliai kurie lėšavo $8.50 ir 9.50 už toną atpigo iki $7.00 ir $7.50.

500,000 NAUJŲ PILIEČIŲ.

Washington. Per metą pasibaigianti birželio 30, 1916, 500,000 svetimtaučių padarė pirmus arba jau paskutinius žingsnius tapti šios šalies piliečiais. Tame skaičiuje randasi ir 150,000 moterų.

KADA DARBININKAI YRA BRANGINAMI.

Buvo laikai — ir tik apie du metai atgal, kuomet tukstančiai darbininkų neturėjo darbo, negalėjo darbo jokiu budu rasti, ir užtad kentė alkį ir šaltį, žodžiu, didelį vargą. Bet laikai persimainė. Dabar tie patįs darbininkai kurie buvo stumdomi, priversti dirbti už neišpasakytai žemas kainas, arba buvo visai be darbo, yra didžiai branginami ir visur jieškomi.

Štai Chester, Pa., tula Aberfoyle audimo kompanija turėdama daug užsakų, ir negalėdama dasišaukti darbininkų, siulo dovanas tiems iš jųjų darbininkų, kurie atves kitus darbininkus ten dirbti.

Tas darbininkas kuris iki balandžio 1, 1917 atves dirbtuvėn daugiausiai audėjų gaus automobilių nelėšiuojanti mažiau kaip $750. Dovana nebus suteikta už ma[illegible] kaip 10 audėjų.

[illegible]trą dovana, už nemažiau kaip 7 audėjus yra grafofonas lėšuojantis $100.

Trečia dovana, už nemažiau kaip 5 išlavintus audėjus bus siuvama mašina už $50.

Kiekvienas darbininkas kuris atves bent vieną audėją gaus $5. aukse.

ARIZONOJ NEBUS DAUGIAU PAKORIMŲ.

Paskutiniuose rinkimuose, žmones Arizona valstijos nutarė daugiau nekarti žmogžudžių ale padėti juos ant viso amžiaus į kalėjimą.

Kitos valstijos kuriose žmogžudžiai nėra žudomi yra: Kansas, Maine, Michigan, Minnesota, North Dakota, Oregon, Rhode Island, South Dakota, Washington, ir Wisconsin.

MEDŽIOKLĖS NELAIMĖS.

Šį rudenį, laike medžioklės sezono, kuris pasibaigė Padėkavonės dieną, 86 ypatos buvo užmušta o 40 sužeista bemedžiojant penkiolikoje valstijų šios šalius.

Praeitą metą 99 buvo užmušti o 66 sužeisti. 1914 mete, 11 buvo užmušti o 163 sužeisti.

Nelamės daugiausiai atsitinka iš priežasties neatsargumo arba iš to, kad vienas medžiotojas manė jog kitas buvo briedis, meška ar kita kokia žvėris.

AMERIKOS VAIKAI KENČIA ALKĮ.

Amerika niekuomet nebuvo taip turtinga kaip dabar; "biznis" niekad nebuvo taip geras. Rodos, kad jei kokia nors šalis pasaulėje pažysta tikrą gerbuvį šiame laike, ta šalis yra Suv. Valstijos. Vienok pasirodo kad netaip yra.

Nežiurint gero "biznio", Amerikoje tuo tarpu randasi nemaža žmonių, o ypač kudikių, kurie kenčia alkį. Neseniai buvo daryta ištyrinėjimas mieste Milwaukee, kuris parodė kad labai daug vaikų kenčia alkį. Jų tėvų užmokestis nėra gana didelės imant atidon didelį brangumą visokių produktų, dastatyti savo šeimynai atsakančiai maisto; tad labai daug vaikų yra vospusiau davalgę. Ir nėra abejonės, kad nevien Milwaukee, bet ir kituose didelluose miestuose, yra toks pats dalykų stovis. Ir kol maisto kainos bus taip nesvietiškai augštos, tas dalykų stovis negalės persimainyti.

SAKO PROHIBICIJA ĮVYKS.

Nuo sausio 1, 1917 Excelsior bravoras, viens iš seniausių ir didžiausių bravorų mieste St. Louis, išeis iš biznio. Direktorius šio bravoro, Paul Schaus sako kad viena priežastis išėjimo iš biznio yra, kad už 6 ar 8 m. prohibicija (uždraudimas pardavimo bei padarymo svaigalų) įvyks visoj šioj šalyje.

Bravoras yra vertas $1 000,000, bet už tai kad [illegible] vo pabudavotas jau ilgą l[illegible]ką, reikėtų išleist $140.0[illegible] ant jo pataisymo, O [illegible] užsimoka, nako dir[illegible] nes [illegible]ija b[illegible] už[illegible]

Apžvalga.

Didelės svarbos dalykai de dasi Europoje. Vokietija ir jos talkininkai jausdami pergalėtojais po užėmimui Ru munijos oficijališkai pasiulė sąjungiečiams taiką ir jei sąjungiečiai sutiks pradėti taikos tarybas — visų laukiama taika gali greitu laiku įvykti.

Džiauginanti ir priduodan ti daug vilties tie pranešimai. Norėtusi tikėtis, kad pagalios užsibaigs ta baisi skerdynė, tas vargas, visos nelaimės, ir kančios ka riaujančių valstijų žmonių iš priežasties šios karės.

Bet apart to, tapo oficijališkai paskelbta dar viena žinia, kuri beabejo nu ugins kiekvieną lietuvį. Iš shingtono, vokiečių amba a paskelbė, jogei Vokietija kaipo viena iš taikos išlygų stato **įsteigimą neprigul mingos Lietuvos karalystės.**

Dalykai dedasi taip, jogei išrodo kad musų tautos sapnai ir lukesčiai gali išsipildyti. Musų brolių pralietas kraujas karėje, Lie tuvos žmonių sielvarta gal nenueis vėltui; jie atpirks tuom Lietuvos laisvę, giedre snę Lietuvai ateitį.

Vienok likšiol dar tik gir dėjome, vienos pusės — vokiečių. norą taikintis ir jų reikalavimus, bet dar abejotina, ką pasakys antroji pusė — sąjungiečiai.. Taika be abejonės ir jiems geistina, tik visa bėda tame, kad jie likosi pergalėti ir nors vokiečių reikalavimai nėra sunkus, vis-gi reikia abejoti ar tie taikos pasiųlijimai bus primti. Ypatingai abejotina ar Rusija panorės taikintis, nes didžiausi Vokie tijos reikalavimai kaip tik yra statomi link Rusijos teritorijos. Rusijai sunku bus skirtis su Lietuva ir Len kija, kurioms vokiečiai reikalauja neprigulmybės.

Projektuomas naujas su važiavimas organizacijų atstovų, del aptarimo ar galėtų musų srovės sueiti vienybėn šelpimo reikale, kaip praneša laikraščiai, žada atsibuti 15 diena sausio. Tik tuli musų veikėjai bei laikraštininkai jau pradeda bartis, del suvažiavimo. Vieni norėtų, kad suvažiavimas butų šaukiamas Šelpimo Fondo, kiti Centralio Komiteto ir treti — Tautos Tarybos.

Pažvelgus į tą dalyką giliau — galima išvesti kad nė viena iš šių įstaigų neužganėdina visų sriovių; Šelpimo Fondui nepritaria nė katalikai, nė tautininkai, Tautos Tarybai nepritaria tautininkai ir socialistai ir jei Centralis Komitetas kvie stų, socialistai grąsina nedalyvausią susivažiavime.

Nesvarbus rodos dalykas, kas tą suvažiavimą kviečia, bet jei jau visos srovės nenori pasitikėti nė vienai iš šių įstaigų, ar negeriausiai butų, jei susivažiavimas butų organizuojamas Tautos Fondo, Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo, ir Lietuvos Šel Fondo. Visi tuomet [illegible]ėtų pasitikėti ir nebartis.

Gražų ir remtiną sumanymą paduoda "Tėvynėje" V. K. Račkauskas. Jis rašo:

Siųskime belaisviams knygų.

Nekartą laikraščiuose rašyta, kad lietuviai, paimtieji į Vokietijos nelaisvę, kenčia ir medžiagišką ir dvasišką skurdą. Šiektiek sušelpė juos Šveicarijoje įsistegusi lietuvių draugija "Lithuania," gavusi truputį aukų nuo Škotijos lietuvių ir, tur buti, nuo Amerikos lietuvių vieno ar kito fondo. Bet tos pašalpos toli gražu neužtenka. Girdėjome jog rupesniu kun. Steponavičiaus tarp paimtų Vokietijos nelaisvėn rusų atrasta bent 20 tukstančių nelaisvių. Norint jiems suteikti nors po vieną dolarį vertės kokio nors maisto ar kningų, reikia bent 20 tukstančių dolanelaisvėn yra taip pat nelaimingi ir pašalpos reikalingi, kaip ir kiti lietuviai, nukentėjusieji nuo karės. Jie į karę ėjo ne savo noru,— juos varė vyresnieji. Neturime teisės jų užmiršti, nesa jie yra musų tautos vaikai,, nors tie, kas juos karėn išvarė, juos jau užmiršo.

Jiems reikia medžiagiškos pašalpos piningais. Nėra abejonės, kad musų fondai pasirupins pasiųsti pinigų "Lithuanijai." Bet greta pininginės pašalpos jiems reikia ir dvasino maisto. Jie per minėtąją draugiją šaukiasi į mus, kad duotume jiems kningų!

Žemiaus pasirašęsis pasiržau pasiųsti "Lithuanijai" naujų kningų, kad išdalintų belaisviams - lietuviams, — šiuomi tad kviečiu musų išleistuves, kningų krautuves ir šiaip pavienius asmens, aukauti belaisviams kningų, kad butų galima drauge vienu siuntimu išsiųsti.

Aš aukauju naujų kningų vertės 50 dolarių.

Atsiliepkite, kas tik aukauja ir siųskite „Tėvynės" redakcijos adresu (307 W. 30-th Str., New York, N. Y.) Pilna atskaita bus pagarsinta "Tėvynėje". Kaip tik susidarys tinkamas siutinys, tuoj bus išekspedijuota.

Siųsdami kningas, malonėkite pridėti ir pilną jų surašą.

V. K. Račkauskas,
307 W. 30-th Str.,
New York, N. Y.

ATSIŠAUKMAS Į AMERIKOS LIETUIŲ VISUOMENĘ.

Baisiai karo audrai ištikus, nemažas lietuvių moksleivių burys tapo atskirtas nuo savo Tėvynės - Lietuvos. Atsidurėme svetimžemyj, tarp svetimų žmonų. Nors kuno spėkų palaikymui ir turime duonos (tik juodos!) kąsnį, bet dvasia alksta: nė knygoms nė laikraščiams išsirašyti neturime lėšų. Valdžia tam tikslui neduoda Komitetui, o Komitetas iš kur jims. Nežinome užtad nieko apie musų brolių gyvenimą svetimose šalyse, ir už kruvinos durtuvų sienos, kas marinančiai veikia į sielą, gesina paskutinę viltį jaunoje širdyje.

Tikėdamiesi rasti nors dalinį musų dvasioj alkio sotinimą, Amerikos lietuvių laikraščiuose ir užuojautą musų varge, mes, lietuviai moksleiviai, suspaustieji Voroneže, kreipiamės į Jus broliai Amerikiečiai prašydami padėti savo, dvasiniai alkstantiems ištremtiems tautiečiams, siuntinėjant kiek galint, įvairaus turinio knygų ir laikraščių, be užmokesnio.

Tvirtai tikime, kad musų balsas bus išgirstas ir atras širdingą užuojautą brolių Amerikiečių širdyse, o Gerbiamos redakcijos tuoj pradės mums siuntinėti savo laikraštį.

Su pagarba,
Voronežo lietuvių mokslei vių burelio (300 šimtų žmonių) vardu:

Edvardas Turauskas,
Domas Jasaitis,
Vėra Bakšytė,
Ona Grigaičiutė,
Pranas Venckus.

P. S. Knygas ir laikraštį prašom siųsti: Voronėž gub. Grozovaja 28, Učeničeskoe obšč., Eduardu Turovskomu uč-ku VIII klassa.

Laukiame nors kokio atsako iš Jusų nekantraudami.

Pasirašiusiųjų vardu,
Ed. Turauskas.

Iš Lietuvos.

ŽMONIŲ UPAS.

(Šio straipsnio daug išbraukta cenzuros A. L. **Red.**)

..Lengva suprasti ..... su sidoroja žmonių upas

..vok[illegible]

tingo prijautimo,.... manydami, kad net karo metu jie mokės žmoniškiau nustatyti savo santykius su vietos žmonėmis. Greit betgi teko nusivilti, ...

.... Vėlesnės galynės vokiečių tvarka tegalėjo nusivilimą didinti. Vaduodamies vien savo kariuomenės reikalais, jie perdaug griežtai varė krašto alinimą, ir tas padarė kad nusivilimas virto neapykanta! Nerasi dabar Lietuvoje vietos, kame į vokiečius butų žiurima su užuojauta, bet kas kart vis daugiau vietų, kame neapykanta prieš vokiečius del jų sauvalės, brutalumo, žiaurumo ir gobšumo ima auginti žmonėse kerštą prie juos ir vis dažniau verčia žmones stverties pasipriešinimo, atsakyti kumščiu už kumštį ir lazda už lazdą!

Vokiečiai patys bene prada susiprasti. Nežinodami lietuvių budo, jie iš karto manė, kad lietuvių ramumas, klusnumas ir nesipriešinimas jų darbams pačioj atėjimo pradžioj reiškia lietuvių nesusipratimą, nuolankumą, reiškia, kad jie — avių burys, kuriame galima daryti viskas. Kerštas, kuris jau pasirodė, labai juos nustebino ir, reikia spėti, nustebins netrukus dar labjau, jei vokiečiai nesusivaldys ir neišmoks žiurėti į musų kraštą, kuris supranta savo reikalus ir mokės juos ginti.

Tas susidėjęs žmonėse upas turi ne tik laikinos ir pereinamos prasmės. .....

.... be galo egoistingi vokiečiai karo metu nemokės [illegible]okie buti ir karui pasibaigus, ypač kad jau dabar kai kuriais savo naujais įvedimais yra parodę, kad jiems rupi užimti Lietuvoje rusų vietą, pavergti ją savo reikalams ir naudoti jiems, kiek tik galima.

Tas patyrimas brandina politinį liaudies susipratimą, nepriklausomos Lietuvos lozungą daro vienintėliai priimtiniu ir skubiai doroja apie jį visą, dabartinį veikimą kiek politikos srityje, tiek visuomenės ir kulturos reikaluose".

(Iš "N. Liet.").

Vileika, Vilniaus gub.

Vileika nedidelis apskrities miestas prie Neries (Vilijos) upės, gerokai nukentėjęs nuo karo: namai sudeginti, nauja murinė bažnyčia apdaužyta, jos stogas granatų prakiurintas, paveikslai apdraskyti, šalinis altorius sugriautas. Dabar bažnyčia jau pataisė: įdėjo langus, pataisė stogą, aplygino. — Yra čia kelios dešimtys kareivių lietuvių. Kadangi Vileikos abu kunigu lenku, tai lietuviams labai sunku su dvasios reikalais: išpažintis reikia atlikti lenkiškai arba rusiškai. Tremtinių visai maža bėra, tik kelios lietuvaitės, tarnaujančios prie Raudonojo Kryžiaus. Ir tos meta savo gimtąją kalbą ir tikybą.

(Iš "L. Balso").

PRANEŠIMAI.

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ ATYDŽIAI.
(Pittsburgho ir jo apielinkių kolonijoms).

Šiuo laiku po Ohio valstiją važinėja p. A. M. Martus (Martusevičius) su prakalbomis apie Lietuvos reikalus, a pie tremtinių-pabėgėlių gyvenimą Rusijoje, apie Lietuvos praeitį ir ateitį, apie musų ekonominius ir kulturinius dalykus, etc. Jis yra ingaliotas nuo Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo valdybos per prakalbas rinkti aukas į šiuos du Fondu. Taigi atsikreipiu prie Pittsburgho ir apielinkės lietuvių kolonijas, kad jų veikėjai, kur tik lietuvių šioks toks skaitlius randasi, paveikslan, kad ir 50 ypatų, kad rengtumeties ir pasirupintumet p. A. M. Martui surengti prakalbas. Mums gerai žinoma, kad Pittsburgho apielinkėse yra tokių vietų, kur lietuvių randasi keletas šimtų, o prakalbų dar niekad nėra buvę (Duquesne, Leechburg, etc.), taigi butų geriausia, kad Pittsburgho tautiečiai išdirbtų maršrutą ir jį tuojau viešai laikraščiuose paskelbtų. Žinoma, nevisur lietuviai skaito laikraščius, kartais by kokio pranešimo nepaiso, taigi geriausia, kad, Pittsburghe susitvėręs komitetas, tiesiog laiškais kreiptųsi prie koloni jų-vietų veikėjų, jog tokia tai dieną jie rengtų p. A. M. Martui prakalbas.

(Butų labai džiuginančiu dalyku, kad musų Susivienijimo, TMD. ir kitos draugijos bei kuopos prisidėtų prie šio maršruto surengimo ir pačios dar rengtų p. Martui prakalbas).

Lietuva kenčia neišpasakytus vargus. Pasilikusieji ten žmonės gyvena tokiu momentu, kad butinai mums amerikiečiams reikia juos šelpti. Kitaip musų tautai gręse pavojus, išnykimas; taigi visi, kas tik galite, nepasigailėkite savo truso, skatiko, o svarbiausia aukų Lietuvai.

Lietuvos Gelbėjimo Fondas siunčia aukas tuoj išsiųs į Lietuvą. Šis Fondas bepartyviškai ir neskirtinai siunčia visiems nukentėjusiems lietuviams. Kaip tėmijote neseniai šio Fondo dvimetinės atskaitas, jog jis daug pagelbėjo nukentėjusiems musų broliams, tavams, seserims.

Taigi dar kartą kviečiu Pittsburgho ir jo apielinkes lietuvius, kuriuos tik atlankys p. Martus, kad dėtumet aukų kuodaugiausia.

Kaip tik susiorganizuos Pittsburghe komitetas p. Martaus prakalbų rengimui, tuoj pranešiu jo adresą. O dabar adresuokite šitaip: **A. M. Martus, 2004 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.**

Visi broliai dirbkime, o vaisiai bus milžiniški.

J. Sekevičius,
Lietuvos Gelbėjimo ir autonomijos Fondo Finansų sekretorius, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

TMD. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Po Tautiškos savaitės tuojaus prasidės ir N. A. apskričio TMD. maršrutas. Su prakalbomis važinėtis apsiėmė M. Šalčius iš Wilkes Barre. Kuopos, kurios dar neužsiregistravo prie maršruto, malonėkite iš laiko užsiregistruoti, kad butų galima paskyrstyti laiką. Atskiros kolonijos, kur TMD. kuopų nėra, o norėtumete surengti sykiu prakalbas bei sutverti TMD. kuopas, malonėkite užsiregistruoti. - Kiekviena kuopa valdybos antrašus malonėkite priduoti apskričio sus. raštininkui ant žemiau nurodyto antrašo. Del maršruto lėšų ir kitų patarimų kreipkities prie sus. raštininko:

S. Geniotis,
79 Vine St.,
Montello, Mass.

Arba prie vice-pirm.: **J. Žemantaičio,** 366 Broadway, So. Boston, Mass.

KUN JONO ŽILINSKO PRAKALBOS.

Varde Lietuvių Centralio Komiteto sekančioje savaitėje rengiuos pradėti laikyti toliau prakalbas, minėtinai tose vietose, kuriose su p. M. Yču nebuvova atsilankę.

Kadangi Centralis Lietuvių Komitetas bent viduryj vasario mėnesio mane jau nori turėti Europoje, tai laiko yra mažai ir kelionę reikės paskubinti. Kad negaišinti laiko ir kad negrįžti kartais jau į pravažiuotas vietas, kartais gal aš pats busiu priverstas užproponuoti prakalbas.

Atsilankydamas aš manau—

1, Rodyti paveikslus iš sunaikintosios Lietuvos ir iš gyvenimo tremtinių. Paveikslų yra apie šimtas. Bet paveikslai galės buti rodomi tiktai ten, kur yra tinkama salė [illegible]ir yra elektriškoji liktarna [illegible] liktarną galima vakar[illegible]ti.

2, Manau kalbėti apie vargingą Lietuvos padėjimą ir jos sunaikinimą Rusijoje ir apie vargus belaisvių Vokietijoje.

Kolektas ir aukas surinktas nuo šios rušies prakalbų, sulig nurodymo Centralio Komiteto, privalau siųsti tuoj per Stockholmo švedų Komitetui Lietuvo-

3, Manau laikyti prakalbas apie politišką Lietuvos padėjimą laike karės, apie Lietuvos autonomiją ir neprigulmybę.

Nuo šios rušies prakalbų kolektos turėtų eiti politiškiems tikslams, minėtinai įsteigimui spaudos biuro ir leidimui bulletinų anglų kalboj čia Amerikoje ir leidimui laikraščio arba bulleitinų vokiečių kalboje Vokietijoje Skandinavijoj ir t. p. Jei kur vienu vakaru butų vienos ir kitos prakalbos, tai kolekta turėtų buti skiriama pusiau — pusė — badaujantiems ir nukentėjusiems nuo karės, kita pusė politiškiems reikalams.

4) Kolonijose kuriose viršminėtos rušies prakalbų del kokių nors priežasčių suruošti nebutų galima, ten, gavus nors menkutę salę, galėčiau pakalbėti apie prospektus "businesso" Lietuvoje po karės ir paduočiau bent kelis praktiškus patarimus norintiems grįžti į Lietuvą. Prie šitos rušies prakalbų jokios kolektos neturėtų buti daromos.

Nuo 1 dienos gruodžio iki 15 gruodžio manau apkeliauti lietuviškas New Englando kolonijas.

Kun. Jonas Žilinskis.
50 W. Sixth Str.,
So. Boston, Mass.

Amerikos Lietuvio kursai.

Kas tai yra tie "Amerikos Lietuvio" kursai? daugelis klausia. Amerikos Lietuvio kursai, prasidėjo pernai žiemą. Buvo įsteigta mokslainė, kurią vedė M. Šalčius pribuvęs mokytojas iš Lietuvos Buvo mokinama Lietuvių kalbos, anglų kalbos, vokiečių kalbos, aritmetikos, rašliavos ir tt. Mokinių radosi tik burelis, o šimtų ir tukstančių negalima buvo pakrutinti prie mokslo, tuno, miega ir gana. Toliaus prie kursų sutaisėme moksliškas paskaitas, kartu su stereoptiškais paveikslais iš Lietuvos Istorijos, apie Ameriką, Indiją, žemdirbystę anatomiją, ir tt. Šiokį skyrių kursų žmones labiau pamylėjo ir, į tokias paskaitas lankėsi daug žmonių. Šiais metais sulaukę žiemos šį skyrių Amerikos Lietuvio kursų vėl atnaujinome. Temą paėmėme "Pasaulio Tautos" Pirma paskaita apie Afriką atsibuvo Worcesteryje. 3 dieną gruodžio, Bijou Teatre. Žmonių atsilankė daugybė. Toliau sumanėme neaprubežiuoti vienam Worcesterio mieste, bet nešti tas pačias paskaitas ir į apielinkę ir į tolimus kraštus, kur tik bus nors kiek Amerikos Lietuvio skaitytojų. Pereitoje savaitėje jau atsibuvo: Gardner, Mass, Athol, Mass, ir Haverhill, Mass. Kiti miestai dar lieka aplankyti. Neparankumas yra tai patiems svetimuose miestuose surengti, butų labai gerai, kad Amerikos Lietuvio skaitytojai butų mums prielankųs draugai, ir pasidarbuotų surengime paskaitų. Užtikriname jumis, kad tai bus atlikta gerai ir jųs dirbdami išvien su mumis pagelbėsite kelti prie mokslo musų brolius ir seseris. Paskaitos iš Tautų gyvenimo labai naudingos, supažindina mus su įvairom dalimi pasaulio, su žmonių gyvenimu, jų kultura ir papročiais, išdirbyste ir kitų mokslų šakomis.

Visos tos paskaitos, daromos su paveikslais, taip kad prelegentas pasakoja, o paveiksluose matai, ir lieka žmogaus atmintyje. Jeigu Amerikos Lietuvio skaitytojai mus parems šitame darbe, tai męs atlankysime su kursais ir tolymus miestus.

Musų užduotis pramušti kelią Amerikos lietuviams prie mokslo, kad imtųsi tikro veikimo, o nesamdytų svetainių vien del pasikoliojimų. Jeigu sutinkate su musų darbu tai meldžiame pagelbėti, kad kursai gyvuotų, ir veiktų visur. Mums reikia žmonių plačių pažiurų, mokytų, jeigu norime kad tauta gyvuotų, taigi stokit su mumis į darbą.

"Am. Liet. Administracija.

MARGUMYNAI.

BUCHARESTAS.

Bucharestas, Rumunijos sostapilis, yra žinomas kaipo "Rytų Paryžius" ir taip-gi kaipo "Linksmybės miestas". Pastatytas pagal Paryžiaus ir Viennos pavizdžio. Jame randasi puikųs viešbučiai, gražios rezidencijos, dideli vieši budinkai, ir taip-gi daug prekybos įstaigų. Miestas turi tiek pat gyventojų, kaip Suv. Valstijų sostapilis Washingtonas, apie 350,000, iš kurių 35,000 yra austrai ir vengrai, 2500 vokiečių, 43000 žydų.

Buchareste, vienok randasi dvigubai daugiau teatrų negu Washingtone, 20 sykių daugiau valgyklų, 10 sykių daugiau gatvės žiburių.

Pagal padavimo Bucharesto miestą uždėjo Wallachijos kunigaikštis, kuris pastatė 1290 metais, toje vietoje tvirtovę. Žinoma yra kad 1595 metuose tą miestą sudegino turkai, ir poto jis tapo keleta kartų apiplėštas. Kuomet miestas buvo atstatytas ir nuolatos didėjo, ir lobo, 1698 metas kunigaikštis Konstantinas, Branconvan išsirinko jį už sostapylę.

18-tame šimtmetyje už Bucharesto paveldėjimą nuolatos vaidijosi turkai, austrai ir rusai. 1828 metais rusai užėmė jį ir sugrąžino Wallachijos, kuingaikščiui. Laike sukilimo prieš kunigaikštį 1849 metais turkai ir rusai vėl isikišo ir rusų kariumenė buvo užėmusi Bucharestą.

1853—4 metuose, po rusų prasišalinimui jį užėmė austrų kariumenė ir valdė iki 1857 metų. Tarptautiškas kongresas 1858 metais del suorganizavimo Dunojaus miestų, atsibuvo tame mieste, ir kuomet 1861 metais tapo paskelbtas susivienijimas tarpe Wallachijos ir Moldavijos, Bucharestas tapo Rumunijos sostapyliu.

Rumunai nesigailėjo nieko kad padaryti Bucharestą tikrum sostapiliu.

Bostono Ugnies departmento paprasti ugnegesiai ketina priklausyti prie American Federation of Labor.

* * *

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserįs: —

Prabėgo sąvaitė kaip upelis, rodos nieko svarbaus apie mus neatsitiko. Bet tę už jurių, ant lauko karės taip kaip žvaigždutė žuvo Rumunijos sostapilis Bucharestas. Maža tautelė, suspausta tarpe galingų tautų, susilaukė gal savo pražuties, taip kaip Belgija ir Serbija. Didelis tai pamokinimas žmogui kiekvienam iš to turi buti, kaip nyksta didybės, kaip nyksta pasaulėje viskas. Kaip toli dar žmogus yra nuo tobulumo, jog netik negali pasakyti kas kur ir kaip gali buti, tikrai ir teisingai, bet ir numanyti negali kaip kartais gali atsitikti.

Išėjus rumunams į karę, visi manė kad suvienytos pajiegos rusų, anglų ir francuzų turės lengvą karę su vokiečiais bei austrais, turkais, bet netaip išėjo iki šiam laikui. Rumunija greitai žūsta bangose karės. Pamokina mus to, kad męs pasaulėje mažai ką galime permatyti ir tankiai klystame savo sumanyme. Delto ir neverta mumis mėgyti užginčyti to kas gali buti abejotina.

Kasdieninis musų gyvenimas yra pilnas ginčių, kiekvienas męs tvirtiname savo numonę, mėgindami nurodyti, kad tik taip o ne kitaip gali buti, ir norime savo artymą su galybe privaryti prie pertikrinimo, bet kaip galime męs daryti, matydami kad ir galingi, parinkti diplomatai labai klampa ir niekko aiškaus priešai save ne mato. Kartais męs klausome savo artymo, kuris karštai, ka[illegible] mums įr[illegible], kad taip ir yra kaip jis sako o kitaip negali buti. Kartais kalbėtojas mums kalba ir norėdamas mus pertikrinti, jis skėsčioja rankoms, krutina, krato savo galvą, šoka, rėkia, rodos kad jis tikrai teisingai žino kaip tai yra. Bet kaip klaidingai butų jeigu męs taip manytume savo proto nevartodami.

Kartais kalbėtojai mums sako, kad karaliai kares kelia, jei męs butume visi darbininkais karės niekad nebutų. Mat jis žino, kad darbininkai jo kalbos klauso, tai kad jiem pasigerinti, jis turi su jais simpatizuoti, juos girti, juos kelti o tą niekinti, kurio tę visai nėra. Klausydami tokių kalbėtojų, broliai, męs ir savo protą turime vartoti, nemanyti kad jie viską žino. Męs matome kad pasirodo jog pasaulėje niekas tikrai ir gerai nieko nežino.

Męs matome kad šiame laike, graikų karalius labai nori sulaikyti savo šalį nuo karės, bet žmonės be jo grupuoja savo armijas ir net prieš savuosius eina, kad išeitų šalis į karę. Kasdieninis musų gyvenimas parodo, kad męs darbininkai žmonės daugiau sukeliame nemalonumų vienas prieš kitą ir daugiau mėginame savo artimą skriausti negu tie, kurie šalį valdo. Neapskųsk savo silpną artymą, kad jis iš to turėtų nelaimę, bet mėgink jį pamokinti kaip buti gabesniu, kad jis iš to turėtų naudą. Gyvenimas mums parodo, kad turime labiau žiurėti į savo pasielgimus negu į musų artymo; pakol męs kitą ko išmokysime, tai patįs greičiau galime išmokti, pasitobulinti ir prisitaikyti prie ko nors.

Žmogus, kuris tave giria ir taikosi tave paglostyti, kitą nupeikdamas, atsimink kad jis tau tai daro taip kaip kad ukininkas daro su savo karve, Jis glosto, kad toji nespirtų pakol pamelž. Kiekvienas męs ant šios pasaulės esame lygiai kalti už pasaulės blogumus, kiekvienas lygiai męs turime taisytis. Kad pasitaisyti, męs turime lavinti musų protą, musų rankas, akis ir visas kuno dalis, su kuriomis męs dirbame. Turime lavinti, kad lygiai dirbtų, kad musų protas dirbtų pirmiausia, o akys, rankos ir kojos, kad priprastų musų proto gerai klausyti ir su juom veikti. Matydami kokiam netobulume pasaulė dar yra, kiek kreivo gyvenimo dar yra žmonijoje, kiekvingiuotų takų gyvenime, kiek bereikalingo truso, darbo męs darome, niekas mums nelieka daryti, kaip tik raivytis iš netobulumo vystyklų ir keltis ir džiaugtis kad keliamės, bet nepuikauti, nesigirti ir nenurodyti save kaipo galingu; buti mažu ir žiurėti nepakrypti nuo savo geriausio kelio, kurį protas mums aiškiai rodo.

Tik tas gali atsiekt savo pilną tobulumą, kuris kaip vargo pelė mėgina protauti, veikti, dirbti tobulintis nesididžuodamas ir nemanydamas kad jis viską žino. Tie žmonės savo sumanumu, savo trusu šią pasaulę padarė tokią, kad milijonai žmonių išgyvena viename dideliame mieste, turi pastogę, turi maistą ir apsaugoti nuo plėšikų ir nuo užmušikų, jų trusas padarė tą, kad žmonija gyvena tirštai ir civilizuotai o ne laksto bandomis po laukus, neužpuldinėja vieni kitų kaip kad darydavo senovės barbariškuose laikuose. Męs negalime padėti tverti civilizacijos darbą niekindami kitą o kitas mųs. Męs negalime įlysti į kito žmogaus kuną ir jį valdyti, bet męs lengvai galime savo kuną valdyti, jame gyvendami visą laiką. Nuo mųs gero pasielgimo gims netik geras darbas, bet ir paveizda žmoniems aplinkiniams.

Taip, mieli broliai ir seserįs, aš manau, kad taip yra geriausias budas ir geriausia gyduolė žmonijos pakėlimui prie augštesnio laipsnio gyvenimo.

Žmogus darbininkas turi tobulinti save kaip įmanydamas, turi iš savęs ką daugiau padaryti negu darbo mašiną. Turčius turi tobulintis kad iš savęs padaryti ką-nors daugiau negu pinigų mylėtoją, ir abelnai visa žmonija imdama sau puikius pamokinimus nuo pražutingos karės gali tobulintis prie augštesnio stovio gyvenimo kur prapultų barbarizmas, kur prapultų pusiaulaukinis gyvenimas.

Šioji sąvaitė yra paskutinė prieš Kalėdas, kitą sąvaitę bus Kalėdos. Aš kviečiu jus visus, mieli broliai ir seserįs, pributi po medžiu. Kaip jųs žinote kad po medžiu męs praleidžiame labai, labai malonų laiką, ateinančią sąvaitę nenuklyskite kur į juodą pakampę, bet ateikite, čia turėsime labai puikius pietus, kiekvienas busite užganėdintas savo dvasioje, kad laiką praleisite gražiai.

Netik kad patįs ateikite, bet pakalbinkite ir savo draugus, savo mylimiausius pasikvieskite tegul ir jie nenyksta juodose pakampėse, bet tegul pripranta susirinkti čionai, po medžiu. Pakvieskite juos netik ant Kalėdų, bet ant viso meto, jųs pamatysite kad jie jums labai užtai padėkavos. Čionai ju niekas neužpykdys, jie iš moks atyda ant savęs labiau padėti, pasitobulins, pames puikybę ir bus musų myli mas brolis arba sesuo.

Gatvekarių darbininkai Fort Smith, Ark. išgavo pripažinimą jų [illegible]

DARBININKŲ ZINIOS.

Suvienytose Valstijose randasi 380 pianų dirbtuvių.

* * *

Iowa valstijoj dirba 17,000 angliakasių.

* * *

Suvienytos Valstijos turi 8 milijonus dirbtuvių darbininkų.

* * *

New Yorkas turi 1000 chiniečių skalbyklų.

* * *

Šioj šalyje randasi 86,000 moterų kurios užsiima moterų skrybelių darymu ir aprėdymu.

* * *

Didžiosios Britanijos darbo unijos turi 1,500,000 narių.

* * *

Visi Anglijos laiškanešiai reikalauja augštesnių mokesčių.

* * *

Iš 590,944 dirbtuvių darbininkų Holandijoj, joki įstatymai neužtaria už 398,523.

* * *

Šioj šalyje atsibuvo 2, 584 streikų per metą pasibaigianti 30 rugsėjo, 1916.

* * *

Susivienijusių audinyčių darbininkų skaičius dvigubai paaugo per praeitą metą.

* * *

Quebec ir Montreal, Kanadoje turi miestui priklausančius darbo biurus, kurie suteikia darbą dykai.

* * *

Per praeitus du metus pragyvenimo lėšos Danijoj pakilo 35 nuošimčiais.

* * *

Švedijoj ketinama įvesti naują įstatymą del nutarimo darbdavių ir darbininkų nesutikimų.

* * *

Dauguma Northumberland (Anglijoj), angliakasių dabar uždirba iki $5. ant dienos.

* * *

Virginia valstija paskyrė komisiją del sutaisymo darbininkų atlyginimo įstatymo.

* * *

Manoma įvesti 8 valandų darbo dieną, 6 dienas ant sąvaitės ir del naminių darbų bei tarnaičių.

* * *

Šiemet darbininkų skaičius plieno ir geležies industrijose paaugo apie 25 nuošimčiais.

* * *

Creusot kanuolių dirbtuvėje Francijoj, dirba moteris 80 m. amžiaus amunicijos departmente. Ir ji dirba ne delto, kad butinai reikia duoną užsipelnyti, ale del meilės tėvynės.

* * *

Kanados geležinkelių unijos numažina pragyvenimo lėšas pirkdami visus provijantus kooperatyvišku budu.

* * *

Darbininkas amunicijos dirbtuvėje Gloucester, Anglijoj, pas kurį buvo rasta viens degtukas buvo nubaustas $5. arba 14 d. kalėjime.

* * *

Penkiolika lokalų budavojimo amatų darbininkų unijų praneša, kad per praeitą metą jų narių mokestis buvo pakeltos $3,659,398.

Juodkalnija.

Juodkalnija arba Tčernagora yra mažytė šalis į vakarus Serbijos. Romėnai apgalėjo pirmus jos gyventojus apie kuriuos istorija šį-tą žino, ir tuomet Juodkalnija priklausė prie romėnų provincijos Illyria. Iki pabaigai 5-to šimtmečio, Juodkalnija turėjo tą patį likimą kaip likusi Romos imperija; kol Roma buvo tvirta, Juodkalnija pažino šiokį-tokį gerbuvį. Paskui, ir ji nukentėj nuo barbarų užpuolimų. Apie 493 m. Ostrogothai apgalėjo Juodkalniją, bet apie pusė šimtmečio vėliau, šalis pateko Byzantijai (graikų imperijai).

Apie viduryje 7-to šimtmečio, serbai užėmė Juodkalniją ir nuo tada iki garsaus Kossovo mušio 1389 m. Juodkalnija priklausė prie Serbijos. Per tą laiką, Juodkalnija buvo žinoma kaipo Serbijos kunigaikštystė arba Zupanija Zeta arba Zenta. Zeta, kaip ir kitos serbų županijos buvo gana savistovi ir buvo tikrai dručiai prijungta prie Serbijos tik nuo 1159 iki 1356, laike viešpatavimo garsios Nemanjavičių giminės, kuri pati paėjo iš Zetos. Mirus didžiam serbų karalui Stefan Dušan, 1356 mete, Zetos županai, priklausanti prie galingos giminės Balša, nors vis dar po viršenybe Serbijos karalių, vienok buvo gana savistovųs.

Po Kossovo mušio, Jurgis Balša, Zetos kunigaikštis rado prieglaudą nuo turkų kalnuotame krašte Zetos. Pas jį atvyko daugybė serbų bajorų ir prastuolių, kuriuos turkai persekiojo. Šiuose kalnuose, juodkalniečiai buvo visiškai savistovųs ir nepripažino turkų viršenybę kaip likusieji Balkanai. Bet jie turėjo atiduoti turkams Herzegoviną ir miestą Scutari su aplinkinėm lygumom, kurie per tiek šimtų metų priklausė Juodkalnijai. Per ilgus šimtmečius po tam, juodkalniečiai turėjo nuolatines kares su turkais, kurie visaip bandė priversti juos pripažinti Turkijos viršenybę. Bet turkams nepasisekė apkariauti narsių juodkalniečių iki 1714 m.

T[illegible] ai, turėdami nuolat ko[illegible], pavirto į tikrą karžygių tautą; jų vaikai buvo lavinami buti kareiviais nuo jauniausių dienų. Pasekmės šių nuolatinių karių taipgi buvo, kad juodkalniečiai turėjo mažai progos civilizuotis ir dar iki šiai dienai nėra taip civilizuoti kaip aplinkinės tautos. Iki šiai dienai, didžiausia dorybė pas juodkalniečius yra narsumas; vyrai yra visi drąsųs, puikųs ir patrijotiški, bet kartu tušti, tinginiai, žiaurųs ir pilni pagiežos. Jie priverčia moteris ir dabar, kaip senuose laikuose, kuomet vyrai nuolat kovojo, atlikti sunkius darbus, dirbti laukuose ir nešti sunkias naštas. Vyrai yra pripratę tik pasirėdyti visokiomis spalvomis ir rukyti, medžioti ar taip lengvesnius darbus dirbti. Moterįs, šiokiomis dienomis dėvi vien juodus drabužius ir už tai, kad taip sunkiai dirba nuo jaunų dienų, tai greitai pasensta. Bet apart to, juodkalniečiai turi ir gerų ypatybių. Jie negirtuokliauja, nelaidokauja ir yra taupųs, taipgi yra labai svetingi ir gražiai apsieina su svetimtaučiais.

Balša Kunigaikščių šeimyna valdė Juodkalniją iki 1421. Po tam, iki 1516, viešpatavo Tzernojevičių giminė. Iš šios giminės paėjo gabųs vadai ir geri valdonai, kurie gerai kovojo su turkais ir paskui pasitraukus visai į kalnus pastatė miestelį Tzetinye (Cettigne), kuris iki šiai dienai yra Juodkalnijos sostapilis. Didžiausias šios giminės kunigaikštis, Jonas Juodasis įsteigė ir kloštorių naujoj sostinėje ir sutvėrė ten vyskupystę.

Pasibaigus Tzernojevičių šeimynai, nuo 1516 iki 1696, Juodkalniją valdė vyskupai arba "vladikai" kaip juodkalniečiai juos vadino, kuriuos žmonės išrinko. Vyskupam pagelbėjo valdyti svietiškas gubernatorius. Iš pradžių turkai per ilgą laiką neužpuolė ant vladikų bet pradžioj 17-to šimtmečio, jie vėl bandė užkariauti Juodkalniją. Turkai užėmė Cettigne 1623 mete ir 1687, kuomet ir garsus kloštorius buvo sunaikintas. 1687 mete, turkai labai sumušė juodkalniečius ir net uždėjo mokestis ant jų. Bet turkams tik pasitraukus, juodkalniečiai atsisakė mokėti donį, sukilo ir turkai negalėjo juos įveikti per dar penkiasdešimts metų.

Nuo 1696 metų, nutarta kad vyskupai valdonai butų renkami iš vienos šeimynos. Vyskupui Danilo Petrovič buvo daleista išrinkti sekantį valdoną, ir nuo tada, dėdė vis paskirdavo savo brolvaikį (vyskupam, nors stačiatikiams, nedaleista buvo apsivesti). Prie Petrovičių šeimynos priklauso ir dabartinis Juodkalnijos valdonas. Laike šio Danilo I viešpatavimo, Juodkalnijoj buvo keleta labai svarbių atsitikimų.

Kučioje 1702 m., juodkalniečiai išskerdė visus mahometonus kolonistus Juodkalnijoj o 1712 mete skaudžiai sumušė didelę turkų kariumenę. Bet 1714 mete, turkai vėl paėmė Cettigne ir apkariavo visą Juodkalniją. Tai buvo didelis smugis, bet netrukus po tam, turkai, kuriems reikėjo kariumenės kitur, atitraukė ją iš Juodkalnijos ir juodkalniečiai, kurie to tik laukė, vėl atgijo savistovybę. Tuo tarpu (tarp 1710-1715) juodkalniečiai suėjo į labai artimus ryšius su rusais, kurie prižadėjo juos globoti ir pasiulė jiems diktoką sumą pinigų kas met, by tik varginti turkus, nuolat užpuldami ant jų teritorijų. Juodkalniečiai noriai sutiko ant to ir abi pusės ištikimai išpildė savo prižadus. (Rusija dar ir šiandien kas met moka apie $200,000 Juodkalnijai — ypač del kariumenės ir mokyklų užlaikymo.).

Garsiausias Vladika buvo Petras I, kuris viešpatavo nuo 1782 iki 1830 m. Jis daug prigelbėjo Rusijai kovoje su turkais, 1788 —92 mete o 1796 mete, pats viens, be pagelbos svetimtaučių labai sumušė turkus kurie neteko net 30,000 kareivių. Jis privertė sultoną suteikti jam kiek naujos teritorijos ir pripažyti Juodkalnijai neprigulmybę. Petras I taipgi perorganizavo Juodkalnijos įstatymus ir padarė naujas teises. Jam numirus, jo žmones pakėlė jį į šventuosius. Jo brolvaikis, Petras II, taipgi daug gero nuveikė del savo žmonių, įsteigė senatą ir daugelį reformų, bandė juos išmokinti ir pagerinti jų buvį. Petrui II numirus 1851 mete, jo brolvaikis Danilo II atsisakė tapti vyskupu ir paskelbė kad viešpataus kaip svietiškas valdonas. Jis pasivadino save "gospodar", arba princu ir paskelbė kad jo tiesioginiai paeiniai paveldės sostą. Danilo II. sumušė turkus dideliame mušyje 1853 mete bet nedalyvavo Krymo karėje. 1858 mete, Danilo brolis, princas Mirko irgi sumušė turkus, padarydamas jiems labai didelius nuostolius. Danilo II buvo netaip karžygiškas kaip kiti Juodkalnijos valdonai, ir bandė pripratinti savo žmones prie taikos. Bet tas buvo labai sunku padaryti, ir įpykę už tai kad jis nenorėjo prisidėti prie rusų Krymo karėje, žmonės sukilo, bet Danilo numalšino sukilimą ir ištrėmė sukilėlių vadus. 1855 mete, jis paskelbė naują įstatymų kodeksą, sulyg kurio užtikrino tikėjimo ir civilišką laisvę jojo pavaldiniams 1860 mete, viens iš juodkalniečių kuriuos jis ištrėmė, mirtinai nušovė jį. Kadangi jis nepaliko sunų, sostas teko Nikalojui, sunui jo brolio Mirko. Šis Nikalojus ir dabar viešpatauja.

Netrukus po Princo Nikalojaus užėjimo ant sosto, Herzegovinoje ištiko sukilimas prieš Turkiją, kuriame juodkalniečiai pagelbėjo sukilėliams. Turkai greitai numalšė sukilimą, ir tada, su tvirta, gerai išlavinta ir gerai apginkluota kariumene puolėsi ant juodkalniečių, kurie nors didvyriškai gynėsi, turėjo pasiduoti Turkijai ir sulyg taikos sąlygų 1862 m. turėjo pripažinti Turkijos viršenybę. 14 metų taikos kurie sekė, buvo labai nelaimingi Juodkalnijai nes tensiautė maras ir badas, Bet juodkalniečiai kantriai kentė visas nelaimes; jųjų princas tuo tarpu perorganizavo kariumenę, suteikė konstituciją ir įsteigė mokyklų sistemą. 1871 mete juodkalniečiai dalyvavo naujame sukilime prieš turkus [illegible] Herzegovinoje, o 1877-78 mete daug pagelbėjo rusams karėje su Turkija. Sekant šią karę, Juodkalnijos teritorija buvo daug padidinta o ir kitos europinės valstybės pripažino jos neprigulmybę. Nuo tada iki 1912 mete, Juodkalnija gyveno taikoje, ir jos gerbuvis žymiai pakilo. Apsivedimas Nikalojaus duktės su Italijos įpėdiniu, dabartiniu karalium, įgijo italų prielankumą del Juodkalnijos. 1906 mete, susirinko pirmutinis Juodkalnijos parlamentas [illegible] o 1910 mete, Princas Nikalojus apsiskelbė save karalium, 1912 mete, rugpiučio mėnesyj, nesutikimai tarp juodkalniečių ir turkų vėl pakilo ir netrukus po

Juodkalnija, Bulgarija, Serbija ir Graikija pradėjo mobilizuoti savo kariumenes. Spalio 8, Juodkalnija apskelbė karę Turkijai ir netrukus po tam kitos Balkanų valstybės pareikalavo autonomijos del Macedonijos. Kuomet tas nebuvo suteikta, visos apskelbė Turkijai karę. Balkanų valstybės išlošė karę ir pasidalino didesnę dalį turkų europinių teritorijų tarp savęs. Juodkalnija gavo žymų plotį šios teritorijos, bet ačiu įsikišimui europinių valstybių, negavo svarbios prieplaukos Scutari, kurios ypač geidė ir kuri buvo priklausius jai viduramžiuose.

Juodkalnija stojo į dabartinę karę už tai, kad prijaučia serbams o neapkenčia austrų ir užtai kad tikisi atgauti savo istorišką teritoriją. Ar jos siekiai bus išpildyti ar ne paeis nuo to, ar sąjungiečiai ar teutonai laimės.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

WATERBURY, CONN.

Čionais paprastai yra veik lųs žmonės: taip jauni, taip seni, maži ir dideli. Bet praeitą sąvaitė žymiai padidėjo "veikimo" darbas.

Mat prieš padėkavonės dieną, buvo geriaus prisiruošę nei kad prieš pirmą dieną to mėnesio (L.D.). Musų žymus "veikėjai" (saluninkai", buvo tiek prisipirkę, alakutų, vištukų, paršukų, Nebagėliai skundžiasi viens kitam ir nežino kas daryti kad kaip tik galėjo juos išleisti ant liuterijų per tris dienas.

Nėra mano "biznis" apie jųjų dalykus rupintis, bet liudna klausyti, kada pradeda žmonelės bėdavoti, kad pralošė, tai dolerį, tai penkis, kitas net dešimts. Bet vištukų nei vienas negavo. Girdi salunykas "sumonkino" gėmį ir tik tas paėmė už tai!

Ir toki bėdavojimai labai pasklydo po waterburiečius. biznieriams už jųjų tokį elgimosi. Girdėti, kad ateityje protestuos prieš tai. Bravo! už tai vyručiai, jei tuos blogumus norite prašalinti!..

Bet butų smagu, kad prašalintute ir kazyres ir salunus, tai gal galėtute naudą del savo šeimynų, daug geresnę suteikti, nė kad dabar. Pasirupinkite, vyručiai, jei jaučiate iš to blėdį. Aš ir padėsiu veikti tame.

Brooklyno Inspektorius.

TERRE HAUTE, IND.

Pastaruoju laiku, Terre Haute draugijos sujudo prie balių, tik adventam užstojus šokių mylėtojai galės pasilsėti. Pelno draugijos nė neturėjo išskiriant A. L. P. D., kuri turėjo balių su prakalboms ir gerai išgarsino, bet tiesa, tokio baliaus dar Terre Haute Lietuviai nebuvo turėję.

Paskutinį balių prieš adventus turėjo Sietyno Draugija. Draugija išdalino plakatus. Štai kaip jie skamba: —

"DIDELIS BALIUS

Renge Lietuviu Broliskas paselpine Draugiste Sietynas kuris atsibus lapk. 25 d. —1916 Sveitainei Germania Hall po No. 20 South 9 galves: Terre Haute, Ind. Muzika grez Lietuviskus Siokius Bus ir gerima ir gardaus Uzkandis, Balius prasides kaip 7. Valanda Vakare. Sirdingai Nuprasio Visus Lietuvius ir Lietuvaites atsilankiti kuo. skaitlingiausiai Jnzan- Virams. 25 Cents Motere- ir merginams Duovanai Vyriai Virai norinti prisirisios draugijos malo lankiti jn Susisrin- uzmirskite patis jr praneskite Sava draugams kviecia. KOMETETAS".

Perskaitęs tokį plakatą, negali suprasti kokioj kalboj parašytas. Tai kokį progresą Setyno Draugija padarė begyvuodama per pusantrų metų. Dar nė viena kita Terre Haute Draugija tokių plakatų neatspaudė.

Pašešupės Kvietkelis.

McADOO, PA.

Man skaitant laikraščius, didelei smagu darėsi, kada visi Amerikos lietuviai taip uoliai rengiasi prie Lietuvių Dienos aukų rinkimo. Nors jau perėjo ta diena, dar turiu paaiškinti apie McAdoo lietuvius. Šioj kolonijoj randasi apie 60 šeimynų iš tų tik galima pavadanti trečdalį tikrais lietuviais, kurie pasidarbavo aukų rinkime.

Ant extra susirinkimo S. L. A. Kuopos, pirm Liet. Dienos, buvo perskaityta laiškas nuo centralinio komiteto meldžiantis kad prisidėtum prie darbo. Svarstėme tada ką daryti ar prisidėti ar ne. Nekurie aiškino kad beabėjo tas reikalinga bet pirmininkas kuopos buvo tam griežtai priešingu, už tai kad jam nepatiko nekurios ypatos Centro Komiteto. Taip laiškas ir buvo nepriimtas ir nutarta nedalyvauti. Išėjus iš susirinkimo, man buvo be galo liudna, kad taip išsižadame savo brangios tėvynės, ir nutariau, kad pas kutinėm jiegom, butinai reikia tverti komitetas. Komitetas ir labai nusisekė sutverti, ačiu geros valios žmonėmis. Nors dvi dalįs varė didžiausią agitaciją prieš tai, norėjo ardyti komiteta, vienok nepavyko jiems. Didelę garbę reikia atiduoti tiems darbštiems vyrams ir mergelėm, kurie darbavosi del tėvynės.

Margas Genelis.

EASTHAMPTON, MASS.

Čia lietuvių gyvena neperdaugiausiai, nes ir miestelis nedidelis. Yra čia keliolika šeimynų lietuvių ir pavienių. Turi susitvėrę 2 draugijas, viena T. M. D. ir D. L. K. Vytauto Nepr. Klubo. Abi dvi gyvuoja gerai. TMD. susitvėrė tik metai atgal, bet jau narių turi pusėtinai. Visi nariai susideda iš narsių ir darbščių vyrų, turi norą mokitis teatrų ir tam panašiai ką veikti tarp visuomenės. Čia priguli ir kelios merginos, bet jos visai kitokių pažiurių, kada kp. nutaria mokintis teatro, tai negali gauti iš savo kuopos merginos, kad užimtų merginos rolę; katrai tik užmink apie mokinimąsi, tai bėg į šalį. Nežinia iš kokios priežasties! Ar tai bijo, ar nenori, ar tingi. Iš jų visų išskyrus tik A. Rinkevičiutė, ir M. Jaruševičienė, jos dvi pirmiausia visų žengia. Ar prie teatro mokintis ar kitame veikime, tai jos nepaiso, ima dideles roles ir geraiat lieka. A. Rinkevičutė išvaizdos gražios, bet jos darbai ir gražųs. Linkėtina jai gerų pasekmių ir ant tolesnio laiko.

Čia viena yra lietuviška valgomų daiktų krautuvė, ir viena drapanų krautuvė. Drapanų krautuvės savininkas M. R. yra gabus "Magikas" atsižymėjęs netik tarpe lietuvių, bet ir tarp svetimtaučių, savo gabumu. Jis daug pagelbsti čia lietuviams, TMD. turėjo parengusi Teatrą Hoyloke, Mass. kokis laikas atgal, tai ponas, M. R. ėjo ant estrados rodyti magiją del lietuvių kp. naudos, veltui, neimdamas užmokesčio. Ir ant tolesnio laiko žada tą padaryti easthamptoniečiai dėkingi jam už tą pasišventimą.

Darbai čia daugiausiai, —audinyčios. Vyrai uždirba gerai, merginoms taip jau yra gerų uždarbių; uždirba nuo $9. iki $18, tik tuom negerai, kad čia lietuviai neturi daug savo namų. Ženočiai daugiausiai buna ant rumų pas kitus, o pavieniai taip turi mėtytis ir po svetimtaučius, nes neužtenka pas lietuvius [illegible]tos.

Dabar žiemai atėjus daugiausiai lietuviai užsiima skaitymais gerų knygų ir laikraščių, kurių pusėtinai yra prasiplatinus. Pirmiaus skaitydavo daugiausiai "Keleivį", "Laisvę" ir tam panašių, bet pasisukus J. S. in tą miestelį, tai pusėtinai prasiplatino ir "Amerikos Lietuvis".

Del lietuvių nedidumo skaičiaus, tai pusėtinai platinasi apšvieta.

J. S.

NEWARK, N. J.

Šio miesto Lietuvos Vyčių 29-ta kuopa, Newarke, žada statyti scenon labai istorišką veikalą "Mariją Magdalietę", 17 d. gruodžio, Lietuvių Svetainėje, 180-182 New York avenue.

16 d. gruodžio, L. V. 29-ta kp. loš šį patį veikalą Brooklyne, kur juos užkvietė L. V. 41 kuopa.

Manoma, kad teatras gerai nusiseks nes lošėjai jau yra seniai atsižymėję kai po gabųs artistai - mėgėjai. Pelnas skiriamas Labdaringai draugijai.

J. S.

LOWELL, MASS.

30 d. lapkričio, šio miesto LSS. 203 kuopa parengė paskaitas. Prelegentas buvo p. F. J. Bagočius, iš So. Boston, Mass. P. Bagočius plačiai paaiškino kas socijalistai yra ir ko jie nori. Jis pakalbėjo apie sunkų darbininkų padėjimą ir ragino darbininkus laivintis, skaityti knygas ir laikraščius, stoti socijalistų eilėsna, ir darbuotis iš vien del švaresnės ateities.

[illegible]kos buvo gana daug ir visi buvo užganėdinti. Įžanga buvo 10 centų.

MINERSVILLE, PA.

Iki šių metų, Minersville buvo taip užsikimšę žmonių, kad nebuvo galima gauti nė namų. Daugelis gyveno po dvi šeimynas viename tenemente. Bet šiais metais, nors daugelis jaunimo apsivedė ir kasėjai išlaimėjo 8 val. darbo dieną ir 7 c. daugiau ant dolerio, vienok netik ka dabar randasi tuščių stubų bet ir daugybė žmonių vaikščioja be darbo. Tas paeina nuo kompanijų blogaus sudėjimo. Jei tik kur geresnis darbas reikia dirbti po sunkia priežiura už dienos užmokestį. Blogesnius darbus atiduoda ant kontraktų (nuo štukių) ir tada negalima uždirbti nė ant pragyvenimo. Iš priežasties viso to, netik pavieniai bet vedusieji su savo šeimynom išvažinėja kitur dirbti fabrikuose.

Čionai kompanijos turi taip sutvarkę dalykus, kad prirokuoja mainieriams ir tą laiką ką mainose valgo. Abelnai, skaudus padėjimas. Mokestis angliakasių maža, kasyklos neapžiurėtos, nuolat atsibuna nelaimės o unija United Mine Workers of America, rodos visai nieko neveikia del pagerinimo buvio jos narių, rodos, kad tos unijos vadai tik prisideda prie darbdavių idant suklaidžioti ir nuskriausti darbininkus.

Šašas.

HARTFORD, CONN.

24 d. lapkričio, persiskyrė su šiuo pasauliu A. A. Juozapas Miliauskas gana ilgai sirgęs. Vėlionis buvo išgyvenęs 19 metų Amerikoje; jis paliko žmoną ir du kudikiu, vieną 4 metų o kitą 13 mėsių, beveik be cento. Bet kadangi priklausė prie pašelpinės draugijos Šv. Jono, tai buvo gražiai palaidotas ir dar žmonai liko ant pradžios gyvenimo. Keleta gerų draugų taipgi paaukavo šį tą našlei ir našlaičiams. Suaukauta $11.75. Aukavo sekantieji: Ipolitas Mortunas, $5. Po $1., Pr. Beloglonas, P. Mikalauskas, J. Bekeris, P. Klimavičius, K. Borelis, Rozalija Martunas, Magd. Dubiskienė, 75 c.

Lai ramiai silsisi šioj svetimoj žemėlėje A.A. Juozapas Miliauskas.

P. M—kas.

SHEBOYGAN, WIS.

Nedėlioj, 26-tą dieną lapk. 1916 atsibuvo vakaras su pamargintu programėliu, Bažnytinėje Svet., surengtas Lietuvių Dienos Komiteto. Tiklas šio vakaro: Pagerbimui Lietuvių Dienos aukų rinkėjoms. Vakaras galima sakyti pilnai pavyko. Programas susidėjo iš dainų, deklamacijų, prakalbų etc.

Visų pirmiausia kun. J. Tiškevičius, (vietinis klebonas) paprašė publikos užsilaikyti ramiai, ir perstatė vakaro vedėją p. St. Dambrauską, kuris programą atidarė.

I. Visi giedojo "Lietuva Tėvynė musų".

II. Lietuvių dienos komiteto raštininkas J. Mickeliunas skaitė atskaitą iš Lietuvių Dienos, ir paaiškino vakaro tikslą.

III. Padainavo duetą: "Lėk Sakalėli" p-lė Buividžiutė, O. Cižauskiutė, A. Karčiauskiutė, Baltrašaičiutė. Akomponavo ant piano p-lė A. Karcevičiutė, visos atliko savo užduoti pusėtinai.

IV. Kalbėjo ex-Valparaisietis ir vietinis Lietuvių Dienos Komiteto pirmininkas p. P. J. Rimkus, temoje: "Karės Baisenybė", ir išreiškė padėką aukų rinkėjoms, už jų jų pasišventimą Lietuvių Dienoje; reikia pažymėti kad p. Rimkus nupiešė karės baisenybių paveikslą savo kalboje, taip puikiai, kad ne vienam klausytojui įsiveržė iš akių ašaros. Ponas Rimkus yra jaunas vyras, galima tikėtis, ateitije gero oratoriaus ir jo.

V. Deklamavo p-lė M. Brusokiutė, "Lietuvos žiedai", tik 6 metų mergaitė ji labai nustebino publiką susavo gabumais.

VI. Piano solo, p-lė A. Kacevičiutė, kuri yra prasilavinus skambinti, ir jau nesykį yra pasirodžius prieš publiką.

VII. Vyrų kvartetas "Kad Ryte", J. Rimkus, Austrevičius, J. Stauckas, J. Daugirdas; gana gerai padainavo.

VIII. Deklamavo F. Jurkšas.

IX. Tos pačios padainavo "Miels Tėveli", Vyrų kvartetas padainavo "Lietuvos Didi Dievai".

XI. Kareivis ant karės lauko lošė monologą "Vien Juokai", (parašė J. Mickeliunas) P. Trepanaitis.

Pasikėlus uždangai, kareivis gulėjo kaip nužudytas, o priėjo loštas Triologas "Gėdulių Seimas", (parašė kun. Gustaitis), vaizdelis paimtas iš karės lauko, kaip motina su dviem dukterim atrado savo sunų nužudytą ant lauko, koksai buvo nusiminimas ir aimanavimas. Atliko roles sekančios ypatos: Motinos rolę p-lė A. Kacevičiutė, I duktė, p-lė V. Buividžiutė, II duktė p-lė O. Cizauskiutė, kurios atliko savo roles užtektinai gerai ir jausmingai. Stebėtinas publikos buvo nutylimas kaip jųjų žodžiai klausytojams spaudė iš akių ašaras.

XII. Vyrų kvartetas "Miegok Saldžiai"

XIII. "Lietuva Tėvynė Musų".

Po programo buvo pasilinksminimas, lietuviškų šokių ir žaislai.

Žmonių buvo pilna svetainė.

Vakaro rengėjai: A. Brusokakas, S. Dambrauskas ir J. Mikelaitis.

Vardan Lietuvių Dienos Komiteto, tariu ačiu, visoms dainininkėms ir dainininkams, lošėjoms, deklamatoriams, ir kalbėtojams, p. J. Rimkui, ir kun. Tiškevičiui, ir p-lei A. Kacevičiutei už prirengimą dainininkų ir paskambinimą ant piano, ir taipgi rengėjams ir visiems, kurie buvo atsilankę virš minėtam vakare.

Pelnas šio va[illegible] skirtas apmokėjimui [illegible]et. Dienos, aukų rinkėjų ir komiteto.

J. Mickeliunas,
Liet. D. Kom. Raštininkas.

MONTELLO, MASS.

Vietos TMD. kuopa, paskutiniame savo susirinkime nutarė prisidėti prie Nau. Anglijos TMD. apskričio, ir prie rengimo maršruto gerb. M. Šalčiui, del agitacijos už TMD.

Taipgi TMD. kuopa nutarė bendrai su ALTS. kp. ir Lietuvių Mokslo Draugija rengti prolekcijas šiame žiemos sezone.

Raštutis.

LONDONAS ANGLIJA.

Vytauto draugija buvo surengus tautišką susirinkimą, sekmadienį, 22 d. spalio, kuris atsibuvo, lietuvių kliube, apie 4-tą valandą po pietų.

Susirinkime dalyvavo pusėtinas skaičius žmonių, bet moterėlių mažiaus buvo prisirinkę negu vyrų. Kalbėtojai net buvo trįs. Pirmas kalbėjo rusiškai; pavardės nesužinojau. Jis kalbėjo apie įvairius pasaulio nuotikius. Antras kalbėjo apie dabartinę karę, apie musų tėvynės Lietuvos vargus, primindamas kad dabartinia me laike, męs tikros savo tėvynės neturime, ir taip toliaus. Pagalios priminė a pie darbus ir uždarbius kaip engia kapitalistai darbininkus; anot kalbėtojo, darbininkai gali pagerinti savo buvį tik remdamiesi ant socijalistų, arba ant socijalistų demokratų pamatų. Kada kalbėtojas savo kalboj paminėjo apie socijalistus, tai žmones pakampėms ėmė kalbėtis tarpe savęs sakydami tai šitas susirinkimas esąs socijalistų, o kaip kurie ėmė kelt betvarkę. Tečiaus kalbėtojui pabaigus savo kalbą, pasigirdo ir iš pakampių, kaip nuo kurių, ir rankų plojimai. Šio irgi nesužinojau pavardės. Trečias kalbėjo rodos koks ten Petraitis, kuris griebėsi nurodinėti tarpe mus srovių ėsančius nesutikimus, užsipuldinėjimus, girdi, sako, "tu cicilikas", "tu klerikalas" ir tt.

Petraičiui bekalbant, pradėjo kilt dar didesnė betvarkė, o ypač kada paminėjo kad reikalingą esą šį vakarą parinkti aukų del Lietuvos nukentėjusių, tuoj daugumas balsų atsilipeė iš pakampių, ėsą "tegul cicilikai dabar aukoja, jau mes aukavom ikvalei" ir tt. Bet kalbėtojas neatsižvelgdamas ant betvarkės stengėsi savo kalbą nepertraukt. Užbaigęs savo kalbą Petraitis perėjo su kepure aukas rinkti del Lietuvos nukentėjusių. Kiek tą vakarą surinko nesužinojau.

Matomai šiame susirinkime dalyvavo visokių nuomonių žmonių. Užtai ir tvarka buvo neperkokiausia.

Sekmadienyj, 12 d. Lapkričio, Birutės duonos keptuvės buvo susirinkimas, paprastoj vietoj, — lietuvių kliube.

Po išdavimui atskaitų įeigų ir išlaidų pasirodė, kad "Birutės" išlaidos, perviršijo šį kart įeigas, kurkas. Dabartiniu laiku išrodo jog "Birutos" duonos keptuvės stovis nepergeriausias. Pagal mano nuomonę, tai komitetas nepilną sąskaitą padavė, kaip jie patįs net prisipažino, kad tam visam peržiurėti stokavę laiko. Buvo apie keptuvę kalbama visaip. Mųs klebonas K. Matulaitis patarė. kad su A. Petraucku "Biruta" susitaikytų, ir velijo abiem keptuvėm gyvavimo, tečiau, apie tai "Birutos" kepėjai neko nepratarė, lygiai ir A. Petrauckas nė. Šiame dalyke vienų ir kitų matoma yra pasididžiavimas, taip ir pasilikto vislas po senovei nesantaikoj.

Koks stovis A. Petraucko duonos keptuvės nėra pilnų žinių. Petrauckas apie save viešai nieko iki šiol nėra garsinęs, bet šiaip kalbama, kad jam geriaus sekasi, negu "Birutei".

Kelios sąvaitės atgal, mųs kelios moterėlės nuo Solander str. Shadwell, East parodė gerą užuojautą del lietuvių belaisvių; surinko per stubas eidamos apie 2 svaru. ir už tuos pinigus nupirko ivairių valgių, ir pasiuntė Vokietijoj esantiems belaisviams lietuviams.

Labiausia tame pasidarbavo Jieva Savulienė, M. Seinckienė, M. Kunčienė ir kitos Šitas lietuvaičių pasidarbavimas didžiai pagirtinas.

Kalnavertis.

Keleta dienų atgal, tulas Leon Ross, darbininkas ak menyčioj New York valstijoj nutarė nusižudyti. Tad jis iškasė skylę trijų pėdų gylio žemėje ir įdėjo keletą šmotų dinamito, supynęs jų už degamas dudeles. Tada jis įsilipo į skylę ir uždegė dinamitą. Po ekspliozijai, jo nebuvo rasta nė kavalkėlių.

* * *

Rusija skubiai dirba amuniciją. Karės ministeris nešeniai pranešė Dumai kad dabar padirbama 8 syk tiek mažesnių kanuolių negu prieš karę, 4 syk tiek karabinų; patronų ir taip amunicijos padirbama nuo 9 iki 40 syk tiek kaip metai atgal.

* * *

Netoli Tulare, Californijoj, yra iškasta artesianiškas šulinys 1200 pėdų gilio. Neseniai tenai atsibuvo žemės drebėjimas ir keletą valandų po tam, iš šulinio pradėjo iššmirkti gyvos žuvytės. Šios žuvytės yra nuo 2 iki 10 colių ilgio, ir yra panašios į vašilus, bet yra neregės.

* * *

Argentina, Pietų Amerikoje dabar turi 8,000,00 gyventojų, dusyk tiek kaip 1895 mete.

Rusija neseniai davė užsakymą Baldwin Lokomotyvų kompanijai del 40 didžiausių lokomotyvų, ką toji kompanija padirba. Lokomotyvai lėšuos į $1,250,000 ir turi buti gatavi ant ateinančio pavasario.

* * *

Tulas garsus vokietis gydytojas sako, kad žmogus turintis pradžią džiovos, bus pilnai išgydytas, jeigu pabus po saulės spinduliais per 15 minutų iššikėlęs labai augštai orlaivyje.

VIETOS ŽINIOS

Greita ir Pigi Kelionė.

Jei norite apvažiuoti didžiausią dalį svieto **Aziją**. pamatyti **Palestiną**, Jeruzolimą, **Sirją, Babilioniją, Jordono** upę, jei norite išvysti, Persiją, Indiją, didžiausius pasaulėje **Gimalajaus kalnus. Kitajų.. Japoniją**, nepereinamus **Sibiro** miškus— tundras, kalnus ir **šiaurės Ledų Okeaną**, nepamirškite ateiti ant Amerikos Lietuvio Kursų paskaitos, kuri atsibus **ateinančioje nedėlioje**, 17 d. gruodžio, 7:30 valandą vakare., **Bijou Teatre** 24 Millbury st.,

Bus parodyta **daugybė** paveikslų ir papasakota apie tos šalies gyvenimą, papročius ir tt.

Įžanga tik 10 c.

Nepasivėlinkite, ateikite laiku, o užimančiai ir naudingai praleisit laiką.

Praeitą nedėldienį, Worcesterio L. Š. F. skyrius turėjo prakalbas ir rodė kru tamus paveikslus, Vernon Teatre. P. Neviackas kalbėjo, o panelė M. Jablonskaitė padainavo. Aukų surink ta apie $90.00.

Worcesterio rinkimai.

Republikonų partija ir šie met laimėjo, miesto rinkimuose. Pehr G Holmes, republikonų kandidatas gavo 12,609 balsų o p. Reardon, demokratų kandidatas gavo 9524. Socijalistų kandidatas, p. John W. Forbes gavo 373 balsų.

Viršiausiu aldermanu išrinktas p. N. J. Lavigne, irgi republikonas.

Worcesteris ir ant kito meto liks "šlapiu". Už "license" nubalsuota 12,771. Prieš "license" 9653.

Worcesteris atmetė legislaturos įstatymą, kad mayoras butų išrinktas tik kas du metai.

Apie 30 automobilių bei motocikletkų šoferių buvo suareštuoti praeitą sąvaitę už per greitą važiavimą Worcesterio gatvėse. Pašaukti teisman, didžiuma iš jųjų turėjo užsimokėti nuo $25 iki $50. bausmės, o nekurie buvo dargi nuteisti kalėjiman ant nedaugiau kaip dviejų mėnesių. Tarpe šių paskutinių randasi ir lietuvis, Kazimieras Sutkus, nuteistas už neatsargų važiavimą su motocikletka, P. Sutkus apeliavo į augštesnį teismą.

Per praeitus kelis mėnesius, Worcesteryje atsibuvo labai daug nelaimių nuo motorinių vežimų. Iš pradžių policija netaip atidos ant to atkreipė, bet kuomet kas sąvaitė buvo užmušta arba sužeista keleta ypatų, ypač vaikų, žmones ir laikraščiai pradėjo aštriai kalbėti prieš policijos nerangumą. Tada policija pradėjo tikrai, puikiai veikti ir tikimasi, kad ateityje bus mažiau pavojinga eiti Worcesterio gatvėmis.

New Yorkas išleidžia 330 milijonų dol. del pabudavojimo subway'ių (požeminių gatvekarių linijų).

MOTERŲ SKYRIUS

Missouri valstija turi 3000 moterų ukininkių.

* * *

Kunigaikštienė D'Aosta, priklausanti prie Italijos karališkos šeimynos, yra garsi medžiotoja didelių žvėrių.

* * *

Škotija turi dirbtuvę kurioje vien moterįs dirba.

* * *

Topeka, Kansas, radasi unija moterų skalbyklų darbininkių.

* * *

Neseniai atsibuvusiose rinkimuose Illinois, 900,000 moterų pirmą kartą balsavo už prezidentą.

* * *

Nebraska valstijos universitetas, kur mokinasi vyrai ir moterįs, turi 60 moterų mokytojų.

* * *

Prie knygų spausdinimo ir apdarymo Philadelphijoj dirba suvirš 4000 moterų.

* * *

Panelė Grace V. Browne, kuri yra pati raiša, yra gal va labai puikios mokyklos del raišų vaikų.

* * *

Moterįs, Londone, kurios siuva vyrams kelines uždirba vos 4 c. nuo poros kelinių.

* * *

Vis daugiau amerikonių moterų imasi prie ukininkavimo, gyvulių ir bičių auginimo; jos atsižymi kaip daržovių augintojos.

* * *

Daugelis Anglijos moterų reikalauja kad valdžia jas leistų eiti kovoti apkasose taip kaip ir vyrai.

* * *

Suvirš 800,000 moterų dabar dirba Suvienytose Valstijose visokiose profesijose bei amatuose, išskyrus gelžkelių inžinierių bei telegrafų taisytojų.

* * *

Prezidento Wilsono vyriausioji duktė, panelė Margaret Wilson yra garsi artistė-dainininkė; ji tankiai dainuoja koncertuose.

* * *

Moterįs viešųjų mokyklų mokintojos mieste Philadelphia, reikalauja lygios mokesties kaip ir vyrai mokintojai.

* * *

Panelė Bina M. West yra prezidentė Woman's Association of Maccabees, (Moterų žydžių draugijos), turinti 189,000 narių. Panelė West dar yra visai jauna.

Anglų pyragas.

1 puoduką cukraus
½ puoduko sviesto.
1 šaukštuką nutmeg
1 šaukštuką "cloves"
1 šaukštuką cinamonų
1 puoduką rugštaus pieno
2 puoduku miltų.
1 kaupiną šaukštuką "baking soda"
1 puoduką rozinkų.

Kaip sudėti: Sumaišyk cukrų, cinamonus, nutmeg ir "cloves". Ištarpink sviestą ir gerai sumaišyk su cukrum. Įdėk sodą į rugštų pieną ir pridėk prie sviesto ir cukraus. Tada įmaišyk iš sijotus miltus ir galutinai nu plautas ir miltais apibertas rozinkas. Kepk vidutiniai karštame pečiuje.

Obuolių pudingas.

Du puoduku baltos duonos trupinių, 4 didelius šaukštus ištarpinto sviesto, 2 šaukštu cinamonų, 4 puodukus sukapotų (nuluptų) obuolių. 1 puoduką cukraus Išsviestuok gilų bliudelį ir įdėk eilę trupinių tada uždėk eilę obuolių, apiberk cukrum ir cinamonais. Užpilk dalį sviesto. Paskui vėl dėk eilę duonos trupinių ir obuolių, apiberk cukrum ir cinamonais ir trupučiu sviesto. Uždėk ant viršaus likusius trupinius ir cinamonus bei cukrų, užpilk likusį sviestą ir 3 puodukus karšto vandens. Kepk valandą ar daugiau uždenktą o paskui atidenk ir leisk viršui parusti.

Bulvės ir cibuliai.

Išsviestuok gilų bliudelį ir įdėk 1 eilę žalių bulvių supiaustytų į labai plonas riekutes. Ant bulvių uždėk eilę cibulių taipgi supiaustytų ij plonas riekutes.. Ant tos eilės uždėk eilę bulvių, vėl eilę cibulių ir taip toliau iki bliudas bus beveik pilnas.

Ant kiekvienos eilės uždėk truputį druskos ir pipirų ir keletą šmotelių sviesto. Kuomet viskas gatava pripildyk bliudelį saldum pienu ir kepk povaliai, dvi ar daugiau valandas. Žiurėk kad nebutų per daug druskos, nes pieną suvirškins.

Reikia valgyt karštą.

Juokai.

Tikras prirodymas.

Ponia: — Ar esi tikra, Marijona, kad nepametei to laiško, kurį sąvaitė atgal padaviau nunešti į pačtą?

Marijona: — Kam aš jį tu rėčiau mesti? Dar ir dabar kišeniuje tebstovi.

Pati: — Kodėl tu visuomet dairaisi į svetimas moteris?

Vyras: — Noriu matyti, mano miela, ar nepamatysiu bjauresnės už tave.

Mokykloje.

Mokytojas: — Pasakyk man Jonuk, koks yra skirtumas tarp šviesos dienos ir tarp elektro?

Jonukas: — Už elektrą reikia mokėti, o dienos šviesa už dyką.

Kaip girtuoklis meldžiasi.

— O Dieve mieliausias, Dieve geriausias! padaryk taip, kad marios pavirstų į alų, o aš į žuvį! tuomet daugiau nieko, savo gyvenime geriau nenorėčiau.

Mokytojas: —Vaikai pasakykite, kokis gyvulys duoda mums kumpiu?

Vaikai (ir tumo): — Mėsinin-

GALINAS APGAIĖTOJAS BAIMĖS. Liga sugadina linksmybę familijos, ligos lipti kožnam pritartina. Yra budas kad ligos baimę prašalinti ir turėti normalną protą. Triners American Elixir Karčiojo Vyno yra panaikintojas tos baimės. Prašalina priežastį su likučiais esančiais karštoje lovoje, pilvo kur ligos gema. Išvalo pilvą, sudrutina žarnas, ir viso kuno energiją. Jeigu sergi nuo užkietėjimo, galvos skausmo nerviškumo nuo priežaščių kurios randasi su permaina gyvenimo ir tt. duos tau tikrą pagelbą. Kaina $1.00 aptiekose. Daugelis žmonių be paliovos baimėje reumatizmo ir neuralgijos. Laikyk savo namuose Triners Linimenta ir pamatysi kad tos baidyklės bus apgalėtos. Pagelbsti ir greitai atsitikimuose, išsisukimų, sutynimų, pučkų ir tt. Kaina 25 ir 50 c. aptiekose, per pačtą 35 ir 60 c. Joseph Triner Mfg. and Chemist, 1333 1339 S. Ashland av., Chicago, Ill. Jeigu nori Auksinio kalendoriaus, —prisiųsk 10 c. apdengimui siuntinio kaštų.

LANGLOIS CO. 175. Green St.

$5.00 vertės plaukai, dabar $3.50.

$3.00 vertės plaukai, dabar —$1.75 c.,

Vienos rušies plaukai parsiduoda po 98 c.

Megstinės ferangės vertės $5.00, dabar — $3.50.

Ferangės buvę $2.00, dabar — $1.25.

Dutch ferangės —98 c.

Šukų vietoj speciališkos kainos

Šukų setai specijališkos

Kaišytos skrybelės vertos $3.00, dabar — $195 c.

Specijališki nuderėjimai pančekų ir gražių špilkų.

GERBIAMI SKAITYTOJAI "AMERIKOS LIETUVIO."

Šiose paskiausiose dienose meldžiame vsų musų skaitytojų, kurių prenumeratos pasibaigė atnaujintį savo prenumeratą. Žinokite, broliai ir sesers, kad laikraštys negali eiti jumi dovanai. Iš priežasties visokios brangenybės. Labai meldžiame jųs panaujinti savo prenumeratą. Kiekvienas atnaujinęs prenumeratą gausite labai naudingą knygą apsakymą A. M. Martaus, kaip musų broliai bėgo iš Lietuvos pavyti sprogstančių bombų Taipgi prieš Naujus Metus turėsite puikų sieninį kalendorių, Šis kalendorius vienas iš gražiausių su Lietuvos mapa viduryje, o aplinkui mapą Lietuvos kunigaikščiai, kurie labai maloniai primins jumis galybę musų praeities ir dabar kylančią Lietuvą iš grabo. Taipgi męs kviečiame jumi mieli broliai duoti "Amerikos Lietuvį" savo draugams, kaipo dovaną.

Tai yra vienintėlis laikraštys, kuris trokšta musų tautai vienybės, meilės ir mokslo, to savo kelio visados laikysis. Užrašyk savo giminėms arba draugams, o jis bus jum amžinai dėkingas. Užrašyk prieš Kalėdas, tegul gauna **Kalėdinį Numerį.**

Siųsk ant šio adreso:
"Amerikos Lietuvis",
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

KALĖDŲ NUMERIS.

Kalėdų numeris "Amerikos Lietuvio" bus padidintas ir papuoštas gražiai; žiurėkite kad kiekvienas apturėtute. Apart gražių Kalėdinių straipsnelių, bus labai gražus apsakymas dviejų metų gyvenimo Lietuvoje po valdžia vokiečio, daug visokių prietikių ir darodymų. Šis apsakymas gautas nuo dabar ką-tik pribuvusios merginos iš Lietuvos stebuklingai, kurios šifkartė buvo leista per "Amerikos Lietuvio" ag[illegible] Mergina nuo pat Marijampolės.

Žmogus po Medžiu turės labai gražią prakalbą, daugiau žinių ir kitokių raštelių, taigi linkime kiekvienam Kalėdinį Numerį apturėti.

Tel. Cedar 2404

DR. F. B. PUSKUNIGIS

17 MILLBURY STREET, WORCETTER, MASS.

Priima ligonius sekančiose val.
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Kviečiu atsilankyti visus aplinkinius draugus in Jurgio Elinaus ko Wol Sel pleisą, kuris užlaiko visokiųs gėrimųs alaus, porterio; Vino ir arielkos. Visokio kaino Duokit orderį, —bus pristatyta. į namus Kalėdoms.

(50)

Kalėdų Dovanos!

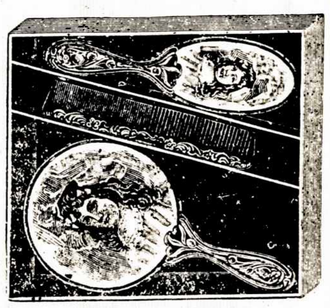

Viena iš geriausių Kalėdų dovanų, tai užrašyti "Amerikos Lietuvį". savo draugams. Męs užrašome ir kitus laikraščius. Kaina "A. L." tik 2 dol., o atminimas visiems metams.

Pas mus galite gauti ir kitokių įvairių dovanų knygų, grafofonų rekordų, gražių šukų, šepečių setai, gražųs barzdos skutimui setai, skustuvai, albumai, foutoniškos pluksnos ir visokių kitokių daiktų. Kas pas mus pirks ir nuo mųs gaus.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

SIŲSKITE PAŠELPĄ SAVIEMS.

Tie, kurie suradote savo gimines, siųskite pašelpą. Kalėdos netoli, dabar siųsti pinigai kaip tik ant Kalėdų neis. Siųskite pinigus per musų agenturą. Siunčiame pinigus pačtu ir Cablegramu tai yra telegrafu.

Norinti per mus siųsti reikalaukite blankų irkursą.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st.
Worcester, Mass.

!! PASINAUDOK !!

Trumpame laike turi buti parduotos sekančios stubos papigintomis kainomis:

So. Worcester. Dvi. 3 tenementų stubos 15 ir 12 ruimų. Gesas, maudynės, šiltas vanduo, loviai del skelbimo, fronto ir užpakaliniai piazzai. **Randos**. 790 per metus. Kaina tik $7.000 Lengvos išlygos.

18 ruimų 3 tenementų stuba. Gesas, maudynės, šiltas vanduo, loviai del skalbimo, 5000 pėdų žemės. Randos 15, 15, 15,.

Kaina $5000, įmokėti $300.

Palei Hamilton Street. Nauja 18 ruimų stuba su visais įtaisymais. Randos 15, 15, 15. Kaina $5400.

Palei Vernon Square. 15 ruimų 3 tenementų stuba ir banė. Gera vieta del laikymo automobilių. Randos $600 per metus. Kaina $6.000.

Norintiems pirkti stubas del sučėdymo savo pinigų visuomet užsimoka kreiptis pas:

A. BLAŽYS
13 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Panaikinkite Plaiskanas

Didžiausia priežastis slinkimo plaukų tai yra pleiskanos. Panaikinkite pleiskanas o plaukai turi sustot slinkę. Gyduolės kurias galima gauti mano barber šapėj, pastebėtinai greitai išvalo iš galvos kad ir didžiausias pleiskanas. Suteikia skalpai reikalingą maistą ir padirgina augimą plaukų. Taigi reikalaudami pagelbos, vietiniai užeikite į mano barbe šapę. Kreipiantis iš toliaus, prisiųskite stampą del atsakymo.

L. J. Paulauskas,
177 Green st. Worcester, Mass.

NEW BRITAIN CONN. D. L. K. Vytauto Draugija rengia balių, 30 d. gruodžio, 1916 m. Ant P. Skritulskio svetainės, po N. 26 Braux gatvės. Todėl užkviečiame visus: —didelius ir mažus, atsilankyti ant viršminėto baliaus, nes bus labai puikus. Prasidės 7:30 val vakare ir trauksisi iki vėlam laikui nakties.

Įžanga vyrams 15 c. moterims 10 c, ir vaikams.

Antanas Kučkelis,

"Amerikos Lietuvio" AGENTAI.

W. A. Leščinską
315 Walnut St.
Newark, N. J.

Vaclas Giliavičia,
28 John st. New Britain, Conn.

J. SPURGA.
87 Schuyler ave., Kearney, N. J.

P. S. REMEIKIS,
267 Pleasant st. Gardner, Mass.

JONAS STEPONAITIS.
Northamptone,

J. Mozeris,
1426 So. 48 Caurt, Cicerio, Ill.

"AMERIKOS LIETUVIO"

SPAUSTUVĖ

SPAUSDINA VISOKIUS SPAUDOS

DARBUS

KAIP TAI:
Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus į Vestuves, Perstatymus į Balius, Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorius, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc. -:-:-
DARBA ATLIEKA GRAITAI PIGAI IR GRAŽIAI. -:- -:- -:-

"Amerikos Lietuvis"
15 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Massachusetts Indžinieriška Mokykla

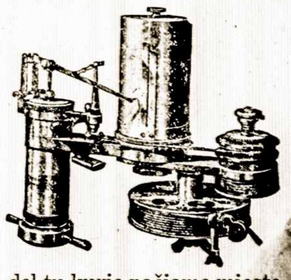

Mokina labai gerai ir praktiškai. Klesos prasideda dabar po priežiura T. F. Myers žmogaus kuris išmokino daugiau pečkurių ir inžinierių negu kitas mokytojas valstijoje. Nežiurint metų bile susikalbi kiek angliškai gali stoti ir mokintis. Męs išmokinam į kelias sąvaitęs ir pagelbstime išgavimą laisnių del tu kurie pačiame mieste negyvena męs patisome klesą nedėlios dienoje. Musų mokslainė pradėta 1905 m., išleido išmokytų studentų 1400. Didžiausia to budo mokslainė Amerikoje, mokes tįs nedėlinės ir labai prieinamos delto pasinaudokite!

Mass. Enginering School
6 Austm st. Worcester,

K. Vidikauckas.

Vadovēlis Esperanto Kalbos.

(Tąsa)

La feino — žynė.

4) "Kion mi vidas!" diris la patrino kun grandega miro.
5) "Sajnas al mi, ke ŝia buŝo elsaltas, perloj kaj diamantoj!"
6) "De kio tio ĉi venas, mia filino?"
7) (Tio ĉi estis la unuo fojo, ke ŝi nomis ŝin filino).
8) La malfeliĉa infano rakontis al ŝi naive ĉio, kio okazis al ŝi, kaj ŝi parolis, el falis el ŝia buŝo multego da diamantoj kaj iŝkriis de ŝia bruŝo, kolei ŝi ŝuis.
9) "Se estas tiel", diris la patrino, mi devas tiel sendi mian filinon."
10) "Marinjo, rigardu, kio eliras el la buŝo ŝia fratino, kiam parolas! ĉu ne estus ĝi vi apablon? 11) Vi devas nur iri al la fonto ĉerpi akvon; kaj ĉu vi donos ĝin al ŝi ĝentile."

4) "Ką aš matau!" tarė šia motina su didžiu nusistebėjimu.
5) "Man rodos, kad iš jos burnos iššoko perlai ir deimantai.
6) "Iš kur tas ateina, mano duktė?"
7) (Tai buvo pirmas kartas, kad jinai pavadino ją dukte).
8) Nelaimingas kudikis papasakojo jai naiviškai viską, kas atsitiko jai, dumviską, kas iš jos burnos iškrito, kaip deimantų.
9) "Jeigu taip yra", tarė motina, "aš turiu pasiusti mano dukterį".
10) "Mariute, žiurėk, kas iš burnos tavo seserys, kada jinai kalba; ar ne butų tau malonu turėti tą patį gabumą (ypatybę)?
11) "Tu turi tik eiti į šaltinį semti vandens, o kaip tu duosi man tą jai mandagiai."

14 LEKCIJA — 14 LECIONO.

(Valdančios išvardės. Grąžinami veiksmažodžiai).

Žodynėlis — La Vortareto.

Kuri — bėgti	**Akompani** — lydėti
Vespero — vakaras	**Ĝis** — ligi...
Ĉu — ar	**Serĉi** — jieškoti
Edžo — pats, vyras	**Pupo** — lėlė
Montri — parodyt	**Forgesi** — pamiršti
Nova — naujas	**Mem** — pats, patsai
Vesti — apvilkti	**Zorgi** — rupintis
Gardi — sergėti, saugoti	**Facila** — lengvas
Gasto — svečias	

Lavinimasis — La Ekzerco.

1) Li amas min, sed mi line amas.
1) Jis myli mane, bet aš jo nemyliu.
2) Mi volis lin bati, sed li forkuris de mi.
2) Aš norėjau jį mušti, bet jis pabėgo nuo manęs.
3) Diru al mi vian nomon.
3) Pasakyk man tavo vardą.
4) Ne skribu al mi tiajn longajn leterojn.
4) Nerašyk man taip ilgų laiškų.
5) Venu al mi hodiaŭ vespere.
5) Ateik pas mane šiandien vakare.
6) Mi rakontos al vi historion.
6) Aš papasakosiu tau istoriją.
7) Ĉu vi diros al mi veron?
7) Ar tu papasakosi man tiesą?
8) La domo apartenas ali.
8) Namas priguli jam.
9) Li estas mia onklo, ĉar mia patro estas lia frato.
9) Jis yra mano dėdė, nes mano tėvas yra jo brolis
10) Sinjoro Petro kaj lia edzino tre amas miajn infanojn;
10) Ponas Petras ir jo moteris labai myli mano vaikus;
11) Mi ankaŭ tre amas ilajn (infanojn).
11) Aš taipgi labai myliu jųjų (vaikus).
12) Montru al ili vian novan veston.
12) Parodyk jiems tavo naują apvalkalą.
13) Mi amas min mem; mi amas vin mem, li amas sin mem, kaj ĉiu homo amas sin mem.
13) Aš myliu pats save, tu myli pats save, jis myli pats save, ir kiekvienas žmogus myli pats save.
14) Mia frato diris al Stefano, ke li amas lin pli, ol sin mem.
14) Mano brolis pasakė Steponui, kad jis myli jį labiau, negu pats save.
15) Mi zorgas pri ŝi tiel, kiel mi zorgas pri mi mem;
15 Aš rupinuosiu apie ja taip, kaip (aš) rupinuosiu pats apie save;
16) Sed ŝi mem tute ne zorgas pri si kaj tute sin ne gardas.
16) Bet jinai pati visiškai nesirupina apie save ir visiškai savęs nesergėti.
16) Miaj fratoj havis hodiaŭ gastojn.
16) Mano broliai turėjo šiandien svečių;
17) Post la vesperman ĝo miaj fratoj eliris kune la gastoj el sia domo kaj akompanis ilin ĝis domo.
17) Po vakarienei mano broliai išėjo su svečiais iš savo namo ir palydėjo jinos ligi jųjų namo.
18 Mi jam havas mian ĉapelon, nun serĉu vi mian.
18) Aš jau turiu savo skrybėlę: dabar tu jieškok tavo.
19) Mi lavis min en mia ĉambro, kaj ŝi lavis ŝin en sia ĉambro.
19) Aš prausinos savo kambarvie, o jinai prausis savo kambarvie.
20) La infano serĉis sian panon;
20) Vaikas jieškojo savo lėlės.
21) Mi montris al la infano, kie kuŝas lia pupo.
21) Aš parodžiau vaikui, kur guli jojo lėlė.
22) Oni ne forgesas faci le sian unuon amon.
22) Nėpamirštama lengvai savo pirma meile.

IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS PLĖTOJIMOSI.

Paskutinę savaitę sekantieji nauji nariai prisirašė į **Lietuvos Atstatymo Bendrovę:**

P. Vilmontas iš New Yorko $100.00
Antdrius Lapinskas iš Brooklyn, N. Y. 100.00
Jonas Urbštonaitis iš Waterbury, Conn. 50.00
A. Aukštikalnis iš Silver Creek, Pa. 50.00

Labu.. ....$300.00.

Be to, **keliolika ypatų** iš įvairių vietų susirašė su **Lietuvos Atstatymo Bendrovės tuolaikiniu ofisu po 2810 Richmond St.,** padarė aplikacijas ant įvairių užsirašymų, — (kai-kurie — ant stambesnių sumų), — įmokėjimai ateis netrukus.

Prieš kelias dienas American Surety Company užstatė kauciją (bondą) už Lietuvos Atstatymo Bendrovės iždininką, kun. V. Matulaitį, ant $5000.00.

22 d. lapkričio Delavare valstija išdavė **Lietuvos. Atstatymo Bendrovei** čarterį su labai plačiomis teisėmis ir kapitalizacija ant $1.000.000.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Organizatyvis Komitetas.

Romanas Karuža, Pirmininkas,
Kun. J. Ambotas, Vice-pirm.
J. O. Širvydas, Susinešimų Sekr.
J. B.. Valukonis, Finansų Sekr.
Kun. V. Matulaitis, Iždininkas
Kun. F. Kemėšis, iždo globėjas
Dr. J. Šliupas, iždo globėjas

Komiteto nariai:
M. W. Bush,
Dr. A. Bacevičius,
A. J. Staknevičius,
J. S. Vasiliauskas,
Vincas J. Lukoševičius.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.

Seredoj 22 d. lapkričio Lietuvos Atstatymo Bendrovė išgavo iš Delevare valstijos valdiška čarterį, kuris suteikia musų Bendrovei valdžios užtvirtintas teises pradėti ir varyti Lietuvos Atstatymo darbą. Musų Bendrovė, tokiu budu ingijo pamatą, ant kurio lietuviai amerikiečiai galės pasidarbuoti Lietuvos [illegible]mo reikalė ir drauge, su [illegible]talais galė [illegible]nyti didelius uždarbius. Išgautasai valdiškas čarteris yra labai platus, ir duoda musų Bendrovei teises vesti įvairios rušies reikalus bei biznius. Toksai teisių platumas yra aprupintas su tikslu, kad atspėti reikalus, kurie šiandien mums nėra aiškus, bet ateityje galės paaiškėti, Turint plačias teises, musų Bendrovė galės lengvai prisitaikinti prie visokių sąlygų, kurios po karei galės nusistatyti ir Bendrovė, tuo budu, liuosai galės varyti savo biznį, — plėtoti savo reikalus.

Vertime valdiškų čarterių aprupintos teisės, skamba šitaip:

"Ši bendrovė pamatiniai yra įsteigta sekantiems tikslams: —

Pirkinėti, pardavinėti visokius skolinimo raštus, verstis jais, — skolinti pinigus, priimant visokius skolinimo raštus kaipo užstatymus.

Gvarantuoti muitus ant įvežamų in uostus (portus) tavoru bei prekių.

Pildyti užtvirtinto agento priedermes, priiminėti iš kitur siunčiamus tavorus bei prekes, mokėti už pastaruosius, atlyginant, podraug, visas besirišančias su jais išlaidas.

Buti pirkinėjimo bei pardavinėjimo agentu — taip-pat, — savarankiai ar kaipo agentas, — pirkinėti, pardavinėti visokius tavorus bei prekes, verstis jais, gaunant už tai komisijas, nuošimčius. ir tt.

Užlaikyti pervedimo, teisiu atlyginimų, garsinimosi juose tam tikrus reikalus.

Išleidinėti už tam tikrą komisiją, užrašynėti, pirkinėti, laikyti visokios akcijas, skolinamus raštus, obligacijos ir kitas vertingas popieras, — kaip visuomeniu bei privatiniu bendrovių, taip valstijų bei miestų.

Organizuoti, tvarkyti finansiniai ir kitaip šelpti visokias bendroves, syndikatus, bendrijas, — gvarantuoti įvairias jų tranzakcijas kaip finansinės taip ir organizatyvės rušies.

Pirkinėti, randavoti, ar kitokiais teisėtinais budais ingyti žemę, ir šiaip turtus, kasyklas, bei visas besirišančias su tais turtais teises, — kaip lygiai apdirbinėti, gerinti, plėtoti tuos tu[illegible] [illegible]sokiais budais jais n[illegible] operacijas, paprastai budavotopardavinėti.

Vesti visokius reikalus bei kojų, kapitalistų, finansistų, agentų bei vertelgų vedamus, — kaip lygiai imti dalyvumą teisioginiu budu ar per kitu ypatų bei firmų tarpininkystę, finansų komisijos, birklystės, ar pramonės reikaluose, darbuose, operacijose.

Vesti eksporto ir importo reikalą visose jų šakose.

Vesti statymo bei budavojimo reikalą, visose jų šakose.

Šelpti, pirkinėti, statyti budavoti, užlaikyti, vesti randavoti, samdyti ar pardavinėti: vandeniui rezervuorus, garo dirbtuves, tunelius, dokus, vandeninius užprudimus, kokso išdirbystes, mašinų metalų, ir visokias kitas dirbtuves, — kaip lygiai, krautuves, sklodus, hotelius, gyvenamus ir šiaip namus, įvairios rušies įstaigas ir tt..

Kaipo parama ir sąryšyje su paminėtų reikalų vedimu, bendrovė, laiks nuo laiko gali:

Išdirbinėti, pirkinėti prekes, tavorus, pardavinius ir šiaip visokios rušies nuosavybės; laikyti tą viską, pardavinėti, verstis tais dalykais.

Pirkinėti, vesti, tvarkyti bei valdyti įvairių ypatų, firmų, bendrijų, draugijų, savininkų teises bei privilegijas, — mokėti už tą viską gyvais pinigais, bendrovės akcijomis, bondais, ar kitokiais budais.

Daryti bei pildyti su ypatomis, firmomis, bendrovėmis, ir tt. įvairių rušių kontraktus bei sutartis.

Išleidinėti bendrovės bondus, obligacijas ir šiaip visokius skolinimo raštus, užstatant nuosavybę ar jos vertę, kaipo jų užtikrinimą.

Pirkinėti, vartoti, pardavinėti, ant kitų pervesdinėti kaip Suvienytų Valstijų, taip ir kitų kraštų patentus, leidimus, privilegijas, išradimus, pagerinimus, išdirbystės procesus, savininkų teises, — surištas su įvairiais bendrovės reikalais ir naudingais tiems įvairiems reikalams.

Laikyti, pirkti, ar kitaip ingyti; parduoti, atiduoti, pervesti, užstatyti įvairių bendrovių akcijas, bondus, skolinamas popieras ir tt., besielgiant su jais vi[illegible]tame kaip su savastim.

Atpirkti, palaikyti, [illegible]errašyti savo akcijas, bondus, ir kitas vertingas popieras.

Atlyginti ypatom [illegible] ar firmom už darbus bei patarnavimus bendrovės akcijomis ar kitomis vertingomis popieromis, kaip lygiai, naujų užmonymų [illegible] bei reikalų — tam tikru rėmimu bei šelpimu..

Kad tinkamai plėtoti bendrovės nuosavybę ar turtus, — bendrovė gali, — su direktorių daleidimu, laiks nuo laiko, užsiimti bile kokiu kitu reikalu, pirklyba bei pramone, — su išlyga, kad tasai nesipriešintų teisėms.

Bendrovė gali vesti savo reikalus Delavare valstijoj, ar visur kitur, k. a. kiekvienoj Suvienytų Valstijų valstijoj, teritorijoj, kolonijoj, ir District of Columbia, — kaip lygiai **kiekviename užrubežiniame krašte be išskyrimo** ir turi teisę, visur už laikyti savo ofisus, pirkinėti, par davinėti, uždavinėti žemę bei turtus, — sulyg vietinių valdžių tvarkos.

Viskas virš- išskaitluotas sudaro bendrovės tikslus bei teises, ir duoda bendrovei galimybę jais naudotis ar nesinaudoti, šaly to, tečiaus, visos kitos, čion nepažymėtos teisės, gali buti bendrovės naudojamos, — ant tiek, kiek tasai nesipriešintų viš- pažymėtų teisių dvasiai ir sutiktų su valdžios įstatais.

Bendrovė yra užtvirtinta su vienu milijono dolerių ($1.000.000.00) kapitalu, padalintu in 100.000 akcijų (šėrų), po$10.00 kiekvienas.

Viską sutraukus į kruvą matome, kad sulig valdžios leidimo, Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi teises:

1) **Varyti bankinį reikalą,** — išduodant ypatom bei firmom paskolas ant tam tikrų užtikrinimų; perkant bei parduodant visokias vertingas popieras.

2) **Varyti tarpininkystės reikalą (brokerage),** imant už tai nuošimčius bei komisiją.

3) **Organizuoti, finansuoti, tvarkyti, remti įvairius reikalus,** dirbtuves, įstaigas, k. a. dvarų iš pirkimas ir dalinimas in mažas ukes, plytnyčių, cemento, medžio apdirbimo dirbtuvių statymas bei vedimas, bankų rėmimas; malunų, elevatorių (grudų laikymui) statymas bei palaikymas ir tt.

4) **Vesti importo bei eksporto** reikalą, pavyzdžiui, gabenant in Lietuvą žemdirbystės bei pramonės mašinas, trąšas ir tt., gi in Ameriką, — įvairius Lietuvos produktus.

5) **Budavoti statyti namus.**

6) **Vesti visokias kitas dirbtuves, pirkliškas įstaigas. ir šiaip reikalus,** pavyzdžiui, organizuoti amatninkus in tam-tikras bendroves, užlaikyti ekonominių informacijų biurą, ir tt. Išskaitliuotos teisės apima savimi visą ekonominį musų tautos gyvenimą, —ir **Lietuvos Atstatymo Bendrovė,** paimant tų visų reikalų tvarkymą in savo rankas, — galės pamaži išstumti iš musų krašto sve timtaučių kapitalus bei intekmę, kuomi duos tukstančiams musų žmonių užsiėmimą namie — Lietuvoje.

Apie visų tų išskaitliuotų reikalų pelningumą, — nėra ko nei kalbėti. Amerikoj visi tie biznai milijonus uždirba. Ir **Lietuvos Atstatymo Bendrovė** .už dirbs savo kapitalais milijonus, kurie **kaipo dividendos** ir bus kas metai, ar tankiau, išdalinami tarpe Bendrovės narių — akcijonierių.

Tiek tuo tarpu apie **Lietuvos Atstatymo Bendrovę.** Sekančią savaitę bus išaiškinta, kodel **Lietuvių Atstatymo Bendrovė** organizuojasi Amerikoj ir kokia nauda —išrokavimas lietuviams, — amerikiečiams yra dėti savo pinigus in L. A. Bendrovę.

Romanas Karuža.

Newarko, (N. J.) langų valytojai išsikovojo sau 9 val. darbo dieną ir padidinimą mokesčiu.

SEVEROS LIETUVIŠKAS KALENDORIUS.

1917 metas jau gatavas dovanai dalinimui. Reikalauk kopijos nuo savo aptiekoriaus. Negalint gauti, kreipkis į W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Moteris privalo taipgi pareikalauti musų dovanai duodamos knygelės "Sveikata Moterims", kurioje randasi paaiškinimai apie ypatingas moterų ligas ir nurodymą, kaip nuo jų apturėti palengvinimą su pagelba Severos Regulatoriaus (Severa's Regulator). Tatai yra geras stiprintojas ir veikminga gyduolė. Kaštuoja -1.00. Parsiduoda visoseaptiekose, arba užsisakyk tiesiai nuo W. F. Severa Co., Cedar Rapids,

---

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE

Galima gauti šios knygos:

Nr 313 Vargdieniai.
" 335 Žemių dulkės
" 340 Žemės giesmė I dalis
" 341 Žemės giesmė II dal.
" 1329 Dailydė arba patarmės stalioriams.
" 1371 Musų dirva (Skaitymo knyga tiaudies mokyklai ir gimnazijai).
" 1455 Istorija katalikų bažnyčios.
" 1599 Jaunieji skrauja
" 1601 Kristijono Duonelaičio raštai.
" 1602 Kuprelis.
" 1609 Rytojun bežiurint.
" 1617 Apysakos.
Istorija septynių mokytojų.
Pažvelgus atgal.
Iš po budelio Kalavijo,
Bagočiaus išpažintis
Granatų pavėsyje.
" 3 Iš gyvenimo vėlių bei velnių.
" 6 Liet. Pasakos įvairios.
" 7 " "
" 8 " "
" 8 " "
" 22 Rymas
" 66 Apie žemę ir kitus svietus.
" 67 Apsireiškimai atmosferoje.
" 84 Chinija
" 70 Gamtos Istorjia.
" 117 Gamtos pajiegos
" Geografija.
" 81 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai.
" 82 Žėrys ir žmogus
" 85 Ethnologija
" 87 Gyvenimo mokykla
" 88 Istorija Abelna.
" 89 Istorija Suvienytų Valstijų.
" 95 Liet. Protėviai Mažoje Azijoje.
" 96 Rašto Istorija
" 97 Tikėjimų Istorija.
" 98 Trumpa senobės Istorija
" 112 Kaip rašyti laiškus liet. ir anglų kalbose.

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

KALĖDŲ DOVANOS

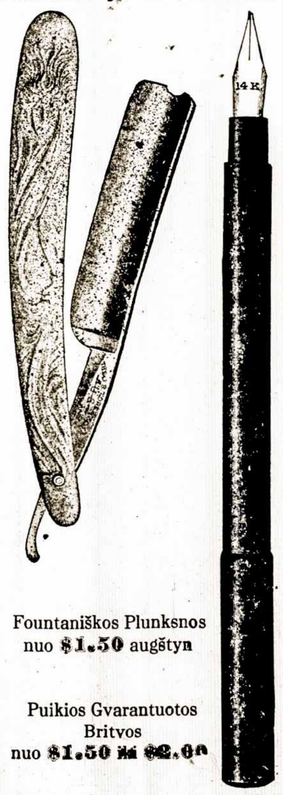

Fountaniškos Plunksnos nuo $1.50 augštyn

Puikios Gvarantuotos Britvos nuo $1.50 iki $2.00

M. P[illegible]TANAVIČIUS
15 [illegible]ry St.
Worces[illegible] Mass.

PARSIDUODA FARMA

146 akrai, 35 lygios dirbamos be akmenų žemės, didelis cukraus sodas. Apie 200,000 pėdų ant lentų medžio, ir kitas augomas miškas, Galima laikyti 25 karves, 6 ruimų namas, bania pilna šieno, budinkai gana geri ant "state road", 10 minutų nuo dypo. Prekė $3100. Vermonto Valstijoj.

2-ji namai tarpe Millbury ir Ward st. 6 šeimynų, gyvena našlė moteris. Parduoda už $7,000. Pasiskubinkit pirkti. Taipgi inšiurikite savo namus per mane.

Jonas Burokas,
12½ Millbury st.,

ŠTAI TAMSTOS PROGA

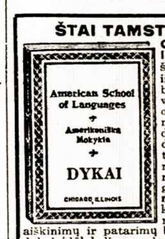

Greitai išmokti anglų kalbos. Su pagelba šios mokyklos, Tamsta išmoksi Angliškai kalbėti, rašyti ir skaityti visai nesijaudedamas liu osose valandose. Mokiname per pačtą visose dalyse Amer. ir Kanados. Tuos, kurie gali atteiti į mokyklą, mokiname klesose, dienomis ir vakarais. Čia galima išmokti **Grammar ir High** schooles kursus. Gražiai iliustruota, su daugeliu paaiškinimų ir patarimų **Katalogą** siunčiame dykai; įdėk kelias markes prisiuntimui.

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES,
1741 W. 47th Street, - Chicago, Illinois.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo brolio Roko Elinsko iš Dimšų, kaimo, ruzdžių val., Šiaulių pav., Kauno gub., ir sunaus Julijono Tošaičio iš Gruzdžių miestelio. Tie patįs arba pažįstmai malonėkite pranešti.

Stan Alinskas,
134 Millbury st.
Worcester, Mass.

Kazimieras Geležis jųs prisiutėt pajieškojimą, bet savo adreso nepadėjote, taipgi pajieškojimas neaiškus, malonėkite atsiųsti antru kartu. "A. L." **Administracija.**

Pajieškau savo pusbrolio, Karaliaus Gindrėno, paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Anykščių val., Vikaniunų kaimo. Meldžiu atsišaukti ant šito adreso:

Juozapas Skudas,
8915 Hoffiman ave.,
Cleveland Ohio.

Pajieškau Antano Bočio, Sodžiaus Valavičių, Karklinių gm., Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Jis pats ar pažįstami malonėkite pranešti.

Sergijušas Bendoravičia,
46 Ellsworth st.
Worcester, Mass.

Pajieškau savo pusbrolių, Mykolo ir Martyno Šarkučių, Paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Alovės parap., kaimo Pavartonų. Girdėjau gyveno pirmiau Worcester, Mass. Meldžiu atsiliepti, arba kas žino pranešti,.

Alena Stumbriutė, po vyru **Danulevičienė.** 59 Market St.
New Britain, Conn.

Aš Marijona Bumbliauskiutė, iš Lukies Miestelio, Pajieškau pusbrolio, Vincento Riškaus, Daksnių kaimo, Lukies parap. Šiaulių pav., Kauno gub., Meldžiu atsišaukti, arba žinančių pranešti. Nes turiu svarbų reikalą.

Miss. Marijona Bubliauskiutė,
917 Melon st.
Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo dėdės Aleksandro Buroko, iš kaimo Druskininkų (Soleniki), Vilniaus gub., Trakų pav., Merkynės val., jis gyveno Ohio valstijoj, del jo senų metų, butų vieta pas mane ofise.

Kas suteiks jo adresą, gaus didelę dovaną.

Jonas Burokas,
Real estate & insurance,
12½ Millbury st. Worcester, Mass,

Pajieškau, pažįstamo draugo Povilo Daudežio Kauno gub., Ukmergės pav., Skapiškio parap. Juremškių Viensedžio, meldžiu atsišaukti. arba kas žino apie jį, pranešti,

Felex Gi[illegible]inskis,
3 Hillside st. Worcester, Mass.

JIEŠKOKITĖ SAVŲJŲ!

Rašykite į Lietuvą per Berlyno ir Petrograd Komitetus.

Blankos ir konvertai jumi sugatavoti randasi pas mus. Prisiųskite 25 c. apturėsite viską ko reikia prie rašymo ir pamokinimą kaip rašyti. Gavę žinią, kad giminės gyvi ir gyvena ant vietos siųskite pinigišką pagelbą.

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury st. Worcester; Mass

NAUJAS ADVOKATAS
Benjamin Mendelsohn
Advokatas

Veda visokias provas teismuose kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai Hrovatiškai, Rusiškai ir vokiškai.

Ima provas šios šalies ir krajavas.

Ofiso vieta:
927 SLATER BUILDING
390 Main St. Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS MOTERIMS.

Gerbiamos Lietuvės ir Lietuvaitės:—

Męs pradėjome daryti Lietuvišką Knygą virimo, kepimo ir namų prižiurėjimui. Bus viena iš puikiausių knygų, didžiausia dovana moterims. Bet męs kreipiamės į jus, gerbiamos seseris, ir meldžiame kad jųs šitą knygą iš anksto užsisakytųte, prisiųsdamos vieną dolerį. Męs priversti tai daryti delto, kad leidimas knygos dabar daugkainuoja iš priežasties brangios popieros.

Taigi kviečiame kad jųs prisiųstųte jusų iišmėgintų gerų receptų delei virimo arba kepimo valgių.

Tikimės kad jųs mųs išklausysite, liekame, Su pagarba. **"Am. Lietuvis".**

15 Millbury st.
Worcester, Mass

Naujas ELEMENTORIUS

Su daug PUIKIŲ Paveikslų.

Ir Vaikų Skaitymėliai.

KAINA TIK 25 CENTAI.

M. PALTANVIČIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

PUOŠIMAS NAMŲ

Norėdami molevoti, baltyti ar popieruoti ir šeip kaip nors padaryti, kreipkitės pas mus, darbą atliksime labai gerai, gražiai ir drutai ir už žemą kainą.

D. T. STANKUS, D. PETRAUSKAS
4 STONE STREET
Worcester, Massachusetts.

Lietuviška Barbernė

Pirmos klesos. Barberišką darbą atliekam pagal visokias madas, kokios tik yra. Parduodu britvas, gyduoles nuo pleiskanių ir nuo slinkimo plaukų ir visokius įrankius prie skutimo barzdų. Britvų kaina nuo $3.00 iki $6.000. Prie britvų duodu dovanų bonką gyduolių, nuo plaukų slinkimo ir nuo pleiskenių. Taipgi siunčiu ir į kitus miestus.

Kreipdamiesi per laišką, prisiųskite už 2 centu krasos ženklį del atsakymo.

Pasarga del vyrų: Kaip jųs einate į barbernę skustis, eikite į švaresnes vietas. Nešvariose barbernėse daug žmonių gauna vosokias ligas ant veidų ir galvos.

M. Zizis,
138 Millbury st.
Worcester, Mass.

Draugijų Reikalai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Literaturos ir Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už organą.

DRAUGIJOS VIRŠININKAI: Pirm. Juoz. Bandza, 259 Cardoni Ave., pirm. pagel. J. Tribulas. Užraš. rašt. A. Abyshell, 295 Greeley Ave., Fin rašt. A. Bagdonas, iždo globėjai Jonas Balčiunas ir J. Latonas, tvarkdarys M. Maželis.

Mėnesiniai susirinkimai laikomi kas pirmas nedėldienis kiekvieno mėnesio, antrą val. po pietų; svetainėje "Dom Polski." Ant Forest ir kampas Chene st. Liet. Liter. ir Mokslo Draugijos nariai maino knygas kas antrą nedėldienį kožno mėnesio savam knygyne, po No. 204 Cardoni St. tarpe 12-kos ir 3-jų po piet.

Knygynas randasi po No. 204 Cardoni St. Knygei K. Abyshell ir J. Vaitekunas, knygyno iždininkas Jonas Mitrikas.

SHEBOYGAN, WIS.

Šv. Kazimiero Draugystės susirinkimas metinis esti 9 d. Balandžio, prasideda 12 val. dieną, Bažnytinėje svetainėje. Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas antrą nedėlią kožno mėnesio. Pirmininkas— Andrius Kudirka 1121 Clara ave. Sekretor. Juozas Aušterevičia, 1414 New Yorkave.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
L. Savickas,
20 Oxford str.
New Britain. Conn.

JOE K. URMANAVICZ
"Amerikos Lietuvio" Agentas
820 Bank st. Waterbury, Conn

"AMERIKOS LIETUVIO" Agentas
L. SAVICKAS
261 Chapman Street,
New Britain. Conn.

Musų leistų knygų.

Kataliogos

1 Kišeninis Žodynėlis, labai paranki knygelė mokintis angliškos kalbos ..... 50 c.
2 Daktaras Kišeniuje, aprašymas visokių ligų ir kaip nuo jų gydytis su receptais ....75 c.
3 Mokinkimės Rašyti, paranki mokintis rašyti .....25 c.
4 Social Demokratų pažvalgos ir jų reikalavimai .....15 c
5. No. 1 Pipiro, juokingo lakraštuko .....10 c.
6. Parlamentariškos Tiesos kaip vesti ir apseiti ant mitingų.....5 c.
7. Nuskendimas "Titanic'o", visas aprašymas baisios katastrofos jurių tolumoje kur žuvo daugybė gyvasčių ir turto, sujudinantis skaitymas.....15 c
8. Istorija Antano Kandroto su 12 jo paveikslų .....25 c.
9 Klausimai.. ir Atsakymai kaip išsiimti ukėsiškas popieras naudinga žinoti kožnam gyvenančiam Suv. Valstijose ..15 c.
10. Istorija apie Amžiną Žydą .....10 c.
11. Iš Ukininkystės Sryties labai naudinga paskaita dėl ukininkų.....20 c
12. Valkata, keturių veiksmų dramos vaizdelis .....35 c
13 Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai..... 25 c.
14. Kabalas su Kazyrėmis. 15 c.
15. Skambančios Stygos, labai gražios eilės..... 20 c.
16. Rusiškai Angliškas Žodynėlis .....25 c.
17. Parankiausias budas mokintis vokiečių kalbą ką tik išėjo iš spaudos ..... 35 c.
18. Geležiniai Nagai, puiki apysaka .....35 c.
19 Dainos Juokeliai net linksta keliai .....20 c
20. Lietuvoje Europos Karės. Metu, įdomus skaitymas iš Lietuvos pabėgėlių ..... 50 c.
21. Aritmetika, M. Šalčiaus 50
22. Žmogus Po Medžiu, 65
Įdomiausios originališkos prakalbos, tiktai.....50 c.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

A. M. Martaus Knyga.
LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU. Jeigu neturi šitos knygos tai skubinkis gauti. Viena iš geriausių knygų apie Lietuvoje atsitikimus laike karės. Kas ją skaitė prisiuntė padėkavones. Tik 50 c. Rašyk.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
KRAUTUVĖ!
Užlaikau geriausius čeverykus, siutus, overkotus del vyrų, moterų ir vaikų. Didelė dalis moterų ir merginų drabužių. Taipgi užlaikau visokių auksinių pasidabinimų.
D. T. STANKUS
372 Millbury St. Worcester, Mass.

DIRVA
Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.
Neužsiima barnėmis nė polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug mokslišką ir pamokynančių straipsnių.
"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
TIK $1.50c. METAMS.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

S. L. A. Prieglaudos Namo Fondui Dovana
"AMERIKA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAI.
Reikalaudami, kreipkitės šituo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th ST.. NEW YORK, N. Y.

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"
"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.
"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.
"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.
"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.
Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kuopni Vaistai
ir užtikrintos
GYDUOLĖS.
Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.
Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi
BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.
Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS
HERB PIGULKOS
Kas kenčia nuo reumatižmo gali buti sveiki vartodami šitas gyduoles Tik $1.00 už baksiuką gaunama pas
M. PALTANAVIČIĄ,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

E. G. KLIMAS
Seniausias Worcesterio kostumeriškas kriaučius.
Siuva puikiausius siutus, overkotus, taipgi išvalo, taiso ir prosina
Nepamirškite adreso
E. G. KLIMAS
4 Sigel St., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.
24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385

J. Dirsa ir K. Konopka
32 Millbury k. Lamartine Sts.
WORCESTER, MASS.
Puikiausia Užeiga
pakelingam ir kiekvienam lietuviui gerai užeiti. Aludis gardus, Šnapšelis skanus. Vynas, Cigarai nesuskaitomam pasirinkime. Nepamirškite!

GERI DANTIS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.
Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite
DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

SERGANČIOS MOTERIS užnangusiom ligom, kurias neturit vilties išgydyti, kreipkitės pas mane o aš gydau visokias ligas; išgydau reumatizmą greitu laiku ir taip pat baltas ligas ir priepuolius.
ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury st.
Worcester, Mass.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY
Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

"PASAULIS"
IŠEINA DU-KARTUS į savaitę: Utarninkais ir Pėtnyčioms, su įvairiais visokiais pavejkslais.
Prenumerata: Amerikoj.... $2.00
Kitur..... $3.00
Adresas:
C. KENTRAITIS PUB. CO.
448-450 Leonard St. N.W.
GRAND RAPIDS, MICH.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IŠMOK VOKIŠKAI
Ką tik išėjo iš po spaudos pradinio pasimokinimo vokiškos kalbos. Išaiškinta raidės, daiktai pasaulės, šalis miestai, žmogus ir dalis jo kuno, giminės, užsiėmimai, namai, rakandai, valgiai, gėrymai, drabužiai, metalai, gyvuliai, paukščiai, medžiai, vabalai, oras, laikas, tautos, budvardžiai, prieveiksniai prielinksniai ir t.t. Pasikalbėjimai kelionėje, viešbucyje, krautuvėje, krasoje, restaurante; Kaip pasirašyti savo laišką Gali mokintis žodis po žodžio turėdamas laiko iš ko turėsi didelę naudą ateityje. Nusipirk dabar. Kaina tiktai 35 c.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
BRONIS KONTRIM
351 E. 8th Str.
So. Boston, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBĖ LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Paukształis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

PAPUOŠKITE SAVO NAMUS
Lietuvių Dailės Genijaus
M. K. ČIURLIONIO
Tikrai artistišku
Portretu (Paveikslu)
Portretas pieštas dailininko H. Bergquist. Reprodukcijos padarytos photograviuros procesu žinomos Cambridgiaus firmos "Uuiversity Press". Po portretu padėta M. K. Čiurlionio parašo faksimilė.
Portreto didis 14x10 col.
Norinti įgyti šį portretą, pasiskubinkite, nes reprodukcijų skaičius labai aprybuotas.
Kaina $1.00 be rėmų
$2.00 rėmuose.
Adresuokite
BLAŽYS & CO.
13 Millbury Street
WORCESTER, MASS.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbtuvė ir Drapanų Krautuvė.

J. Vaitkevičia
Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

J. Davidonis
Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas.
Kviečiame brolius ir sessrįs, su drapanų reikalais kreiptis pas mus. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarantuojame.
Kviečiame visus pas mus lankytis, o užtikrinam, kad busite užganėdinti
J. VAITKEVICIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

!!! Praneśimas Worcesteriečiams !!!
Šiuemi pranešu vietiniems Lietuviams, jog aš užlaikau parankiausią ir švariausią Lietuviams
UŽEIGA
Užlaikau skaniausius ir saldžiausius saldainius, švariausius ir kvepenčius cigarus, sodes, ice cream švariausių frutų ir t.t.
Taipgi pristatau visako baliems, pikinikems ir teatrams; orderius išpildau greit ir sąžiniškai.
NEPAMIRŠKITE ATSILANKYTI!
A. P. DĖDYNAS
85 Millbury St Tel. Park 4145

Liet. Kat. Sąvaitinis Laikraštis "DRAUGAS"
"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.
Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

Geriausia vieta pirkti laikrodėlius, žiedus, retežėlius, spilkas ir visokius auksinius daiktus pas E. J. MAŽEIKĄ, delto geriausia, kad žmogus seniai toje pramonėje, ir supranta geriausiai, kaip pirkti ir kaip parduoti. Jis parduoda ir drukuojamas mašinelės, grafofonus, rekordus, muzikališkus instrumentus ir viską pateiko. Rašykite
E. J. MAŽEIKA,
52 Sheldon Street, Hartford, Conn.

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

ŽUVŲ RINKA
Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves
s Vernon Sq. Fish Market

PETRAS CIVINSKAS
Seniausias Lietuviškas
GRABORIUS
Parsamdau karietas del vestuvių ir laidotuvių.
Taipgi perku ir parduodu namus
411 Millbury St. Worcester, Mass.
TEL. PARK 3563-J.

J. NAUJOKAITIS
"Amerikos Lietuvio" a
47 Planet st. Com
ndon, En